

PSYCHOLOG V ČESKOSLOVENSKU

nové

ML

*por. št. úp
Kec 10/1*

ROČNÍK I. 1969
ČÍSLO 1—2

ČESKÉ PSYCHOLOGICKÉ SPOLEČNOSTI

OBSAH

A. Jurovský: Psychológ v Československu	1
red.: Príhovor	3
Projekt časopisu „Psychológ v Československu“	5
M. Holub: Stručná úvaha o deformáciach	6
Zo života Spoločností	
V. Košinár: Založenie Československej psychol. asociácie	7
red.: Zpráva o ustavujícím zhromáždění ČPS	7
R. Kostolanský: Správa o valnom zhromaždení SPS	9
red.: Správa o činnosti výboru SPS	10
Zpráva o zřízení komisí v rámci ČPS	11
V. K.: Zo života sekcí SPS	12
B. Chalupa: Zpráva o činnosti sekce psychologie práce	13
Oznamy spoločností	15
Vzdelávanie v psychológii	
T. Pardel: Štúdium na Katedre psychológie FFUK v Bratislave	16
M. Balotínová: Štúdium psychologie ve Švédsku	17
L. Ďurič: Štúdium na Katedre pedagogickej psychológie FFUK v Bratislave	21
Profesia psychológa	
J. Lát: Ustavení historické a rehabilitační komise ČPS – program činnosti komise a výzva k spolupráci	23
Práca psychológa	
r. k.: B. Pope; W. Scott: Psychological Diagnosis (recenzia)	26
Ako klamať v testoch osobnosti (výber)	26
V. Černý: Niekoľko poznámok na margo výskumnej práce „Komplexné hodnotenie vedúcich pracovníkov“	28
Výzva	28
Z našich pracovísk	
J. Koščo: Nové psychol. pracovisko na UK v Bratislave	30
V. Bartošová: Katedra pedagogiky – psychologie Ústavu pro další vzdělávání středně zdravotnických pracov. v Brně	31
Kongresy, sympóziá, semináre	
M. K.: Boli sme na kongrese v Amsterdame ...	34
O. K.: Študijná cesta do USA	36
J. Janoušek: Mezinárodní konference sociálních psychologů	37
R. Kostolanský: Semináre pre voľbu povolania	39
B. Chalupa: Konference o experimentální psychologii	40
M. Sedláková: Před XIX. mezinárodním kongresem psychologie	41
Zo zahraničia	
r. k.: International Journal of Psychology	43
Nové knihy	
Edičný plán Slov. pedagog. nakladatelstva na rok 1969 a 1970	44
Voľné miesta	45
Personálie	46
Oznamy	47
Viete, že ...	48

PSYCHOLÓG V ČESKOSLOVENSKU

V historickom a pre naše národy tak významnom roku 1968 mala psychologická obec v ČSSR príležitosť spomenúť jubileá niekoľkých udalostí, ktoré prispeli k pozitívnemu rozvíjaniu psychológie ako teoretickej i aplikovanej vedeckej disciplíny v našom štáte. Rok 1918 znamenal uvoľnenie umele spútaných duchovných síl v českých krajinách i na Slovensku. Až odvtedy sa prelamuje viac-menej lokálny charakter psychológie, pestovanej dovtedy len na Karlovej univerzite v Prahe a prenáša sa tak na ďalšie univerzitné centrá, zriadené v Brne a v Bratislave ako i do výskumných a aplikačných pracovísk v Prahe, Brne, Bratislave a inde.

Rok 1948 je pre psychológiu u nás prelomový, vtedy sa zaviedlo štúdium psychológie na filozofických fakultách. Tak sa predovšetkým vyhranil profil vysokoškolsky vzdelaného odborníka, no tak sa postavil základ pre vyformovanie profesie odborného psychológa. Tým činom začalo pribúdať nielen ľudí s psychologickou odbornou kvalifikáciou, ale i ľudí žijúcich i pracujúcich ako odborní psychológovia. Bolo teda len v línii prirodzeného vývinu, keď tak rozrastajúci sa počet psychológov si vynútil osobitnú ich organizáciu, ktorou sa stali Československá psychologická spoločnosť pri ČSAV a Slovenská psychologická spoločnosť pri SAV, založené r. 1958, čo je o jedno psychologické jubileum viac.

Takto začatá vedecká organizácia psychológov sa rozmáhala z roka na rok. Kým pri založení obe spoločnosti mali sotva 100 členov, 1. januára 1960 ich už bolo 162 a roku 1968 okolo 500. Ich počet stále rastie a porastie i do budúcnosti, nakoľko už teraz sa približujú ku absolvovaniu psychológie číselne veľmi bohaté ročníky. Úmerne k počtu členov rástla i vnútorná organizácia spoločnosti čo do odborných sekcií, oblastných i miestnych skupín. Pochopiteľne, rástol i počet organizovaných akcií, zjazdov, konferencií, seminárov, odborných školení atď. Rástla i frekvencia stykov čs. psychológov so zahraničnými psychologickými organizáciami a to tak na medzinárodných podujatiach všeobecného i špecializovaného charakteru. K tomu si len ešte pridajme množstvo faktov a okolností, ktoré sa viažu k jednotlivým pracoviskám tak teoretickým, (ich počet sa už dávno nekryje len s vysokoškolskými katedrami, ktorých však je na našich vysokých školách už viac ako 20), ako i pracoviskám aplikovaným, množstvo jednotlivých informácií, ktoré dnes musí ovládať odborný psychológ či už v praxi alebo na poli výskumu, a prideme ľahko k tomu, že je tu mnoho toho, o čom musí byť náš psychologický pracovník informovaný práve ako psychológ.

Tú potrebu už poznali organizácie našich psychológov aj doteraz. Usilovali sa vyhovieť jej tými prostriedkami, ktoré mali v dosahu svojich možností. Československá psychologická spoločnosť v Prahe vydávala periodickú publikáciu „Zprávy ČSPS“, Slovenská psychologická spoločnosť zase „Bulletin SPS“, a to zo začiatku osobitne, no už za niekoľko posledných rokov spoločne. „Zprávy“ i „Bulletin“ boli mienené ako informatívne publikácie pre členov ČSPS i SPS. No len čiastočne sa im podarilo plniť svoju úlohu hlavne z tej príčiny, že sa prakticky nedalo zaistiť ich časove pravidelné vychádzanie.

Prijateľné východisko z tejto ťažkosti sa ukázalo v spolupráci s národným podnikom Psychodiagnostica v Bratislave. Spojili sme našu snahu byť v stálom kontakte s našimi členmi a odbornými psychológmi v ČSSR s potrebou tohto národného podniku pravidelne informovať čs. psychológov o svojich prácach a vydaniach, čím vznikla myšlienka založiť špeciálny a pravidelne vychádzajúci štvrťročník, ktorý sme nazvali *Psychológ v Československu*. Hoci už ide o piaty psychologický časopis v ČSSR, predsa treba konštatovať, že doterajšie nechce v ničom ani dublovať ani nahrádzať, pretože má proti nim celkom špeciálne poslanie, ktoré vidieť z jeho programového vyhlásenia.

Keď vysielame na cestu toto prvé číslo *Psychológa v Československu*, chceme to predovšetkým zaznamenať ako historický fakt, ktorý značuje ďalšiu splnenú etapu vo vývine československej psychológie. Áno, je nás už toľko a náš odborný život sa natoľko diferencuje, že potrebujeme tlačový orgán, ktorý napomôže naše odborné podujatia i našu organizovanosť. V tomto znamení želim časopisu i celej našej psychologickkej obci, aby sa mu v nej dostalo dobrého prijatia, ako i aby sa mu podarilo plniť vytýčené úlohy tak v prospech jednotlivých psychológov v Československu ako i v prospech zdravého napredovania celého nášho vedného odboru.

Univ. prof. dr. A. Jurovský, DrSc.

MZK-UK Brno

2619715187

Vážená kolegyňa, kolega!

Časopis, ktorý máte pred sebou, má rad výhod ale aj nevýhod. I keď nemôžeme byť á priori optimisti, čo je často nebezpečné, nerozumné i nepopulárne, začneme výhodami. Predchodcovia časopisu — Správy, Bulletin — vychádzali dosť nepravidelne. My máme ctižiadostivosť túto nevýhodu odstrániť, teda mali by sme sa stretávať s určitou toleranciou (zapríčinenou nami, t. j. redakciou a vis major) v pravidelnom, plánovanom čase. Ak môžeme brať za slovo hlavného činiteľa v tom rozhodujúceho Dr. Č e r n é h o, riaditeľa n. p. Psychodiagnostica a jeho ľudí, malo by to byť vždy 4—5 týždňov po dátume uzávierky čísla, ktoré sú určené na posledný deň februára, mája, augusta a novembra. Pravidelnosť vo vychádzaní nebude ako si trúfame myslieť, jediná výhoda tohto časopisu. Z nej totiž podľa nášho názoru vyplývajú ďalšie:

Predovšetkým to, že bude možné náplň časopisu plánovať, usmerňovať. Nazdávame sa, že princíp plánovania bude podstatný pri odstraňovaní najvýznamnejšej nevýhody predchodcov nášho časopisu, ktorou bola neúčasť podstatnej časti členov Spoločností pri ich tvorbe a tým sprostredkovane i na práci Spoločností ako takých. Hneď úvodom chceme povedať, že predpoklady k náprave v tomto smere sú, čo však je závislé na aktívnej účasti ak nie všetkých, tak aspoň podstatnej časti členov Spoločností. Preto Vás prosíme, vážená kolegyňa (kolega), aby ste pokiaľ možno hneď sadli ku stroju a napísali nám pripomienky, podnety, návrhy a žiadosti k profilu tohto časopisu. A aby sme Vám situáciu „sťažili“, zároveň Vás chceme poprosiť, aby ste neostali iba pri kritike či chvále nášho projektu, ale aby ste sa vyjadrili aj k veľmi komplexnému a významnému javu, ktorý Dr. Madlafousek nazval „publikačná politika“ v našich odborných časopisoch. Ide o otázky, ktoré Dr. Madlafousek sformuloval takto: Aké miesto, funkciu majú mať redakcie v časopisoch, ako sa majú jednotlivé časopisy profilovať, ako si má a môže vedecký pracovník vyberať miesto, kam poslať svoj príspevok, ale predovšetkým, čo v tomto ohľade majú robiť naše „učené spoločnosti“ a náš časopis? V podstate ide o to, aby sa naše práce stali skutočne vedeckým príspevkom s plným potenciálnym prínosom.

Nevýhodou nášho časopisu v porovnaní s jeho predchodcami je podľa nášho názoru pomerne vysoká „laťka“, ktorú niektoré správy ČSPS postavili. Vynasnažíme sa čo najviac tejto úrovni priblížiť i keď samozrejme nemôžu byť tieto pre nás mierou hodnotenia.

Už veľmi dlho nás trápí otázka zákona o psychologicknej profesii, čo je ak nie jediný a najpodstatnejší, tak určite významný predpoklad aj pri ochrane psychodiagnostických pomôcok pred zneužitím. Tejto otázke by sme chceli venovať ďalšie, tretie číslo tohto ročníka. Posledné, v poradí štvrté číslo, zamýšľame zaplniť príspevkami týkajúcimi sa veľmi sa rozmáhajúcej oblasti nášho vedeckého tak i praktického uplatnenia – poradenskej psychológie.

To je náš plán pre tento rok. Pretože v časopise počítame s pravidelnými rubrikami, nie je možné – prirodzene – aby sme sa obmedzovali iba na naznačené problémy, ale publikovali i veci proporcionálne v iných rubrikách. V našom programe ide viac-menej iba o zväčšenie rozsahu jednotlivých rubriek, z hľadiska zámeru. Plánovaných rubriek je celkovo 12. Dúfame, že z názvov rubriek je zrejmá aj ich náplň. Sú to:

Zo života Spoločností; Vzdelávanie v psychológii; Profesia psychológa; Práca psychológa; Z našich pracovísk; Zo zahraničia; Kongresy, semináre, sympóziá; Nové knihy; Voľné miesta; Personálie; Oznámenia; Viete, že? ...

Už na prvý pohľad je zrejmé, že program časopisu podľa uvedených rubriek a pripojeného projektu je veľmi bohatý. Je nad ľudské sily, aby časopis vyšiel každý štvrtrok bez širokej spolupráce prispievateľov. I keď prirodzene neostávame iba pri tejto „plamennej“ výzve po spolupráci pri zaobstarávaní príspevkov, prosíme Vás, aby ste pri svojej každodennej práci nezabudli, že okrem úzko odborných špeciálnych, praktických, alebo vedeckých problémov existujú i problémy, ktoré trápia všetkých ľudí pracujúcich v našom odbore. Tento náš časopis má slúžiť predovšetkým ako platforma pre konfrontáciu názorov vo všetkých otázkach spojených so životom a prácou nás psychológov v tejto republike, ako odborníkov, ako ľudí a ako príslušníkov národa a sociálnej skupiny.

Pri zverejňovaní Vašich príspevkov sa budeme riadiť bežnou redakčnou praxou, t. j. všetky príspevky redakčne upravíme, avšak ak si to autor bude výslovne želať a písomne nám to oznámi, definitívnu verziu mu pred publikovaním pošleme na prečítanie. Dúfame však, že to nebude príliš časté, pretože nemáme na korešpondenciu k dispozícii zvlášť dobré podmienky.

Pokiaľ ide o honorovanie príspevkov, je tu niekoľko názorov. Celkom jednoznačne sa však zdá, že nebudeme honorovať všetky príspevky, len tie, ktoré si redakcia vyžiada, objedná. Napriek tomu, že náš „fach“ nie je nijako extra platený a že nie každý prispievateľ dostane vždy peniaze, dúfame, že príspevkov bude dosť, pretože nám ide o spoločnú vec, o to, aby sa naša vedná oblasť rozmáhala na úžitok celej našej spoločnosti.

REDAKCIA

PROJEKT ČASOPISU „PSYCHOLÓG V ČESKOSLOVENSKU“

Názov časopisu: PSYCHOLÓG V ČESKOSLOVENSKU,
orgán Českej psychologickkej spoločnosti,
orgán Slovenskej psychologickkej spoločnosti,

Vydavateľ: Psychodiagnostica, n. p., Bratislava

Majiteľ: Slovenská psychologická spoločnosť

Náklad: predbežne 800 výtlačkov

Rozsah: 24–32 tlačných strán

Frekvencia: 4-krát ročne. Uzavierka čísiel: 31. II., 30. V., 30. VIII., 30. XI. každého roku

Financovanie: Slovenská psychologická spoločnosť uvoľní zo svojich členských poplatkov financie na uhradzovanie práce redaktora a honoráre za publikované články a ich jazykovú úpravu. Predbežná kalkulácia honorárov je 600 Kčs za autorský hárok. Ostatné náklady vyplývajúce z vydávania časopisu sú hradené z prostriedkov n. p. Psychodiagnostica. Prípadné príjmy z predaja časopisu, publikovania reklám, konkurzov a pod. idú v prospech Slovenskej psychologickkej spoločnosti.

Redakcia časopisu: sídlom redakcie je Bratislava, Kocelova 17. Redakcia sa skladá:

- a) z redakčnej rady, do ktorej menujú výbory Spoločností z radov členov Spoločností po dvoch reprezentantoch
- b) z výkonného redaktora, ktorého po konzultácii výborov Spoločností menuje výbor Slovenskej psychologickkej spoločnosti. Redakčná rada ako aj výkonný redaktor sú menovaní spravidla nástupom výboru Spoločností, ktorým za svoju prácu plne zodpovedajú.

Spôsob práce redakcie: Redakcia sa schádza pravidelne 14 dní pred uzávierkou obsahu čísla a kolektívne posudzuje všetky otázky spojené s publikovaním došlých príspevkov. Zodpovednosť za premeškanie termínu a s tým spojené prípadné náklady nesie výkonný redaktor; za ideový, vecný a odborný obsah všetkých publikovaných príspevkov nesie zodpovednosť celá redakcia. Náklady spojené s účasťou na schôdkach redakčnej rady nesú Spoločnosti.

Obsah časopisu:

- a) činnosť Spoločností v ich celku, jednotlivých sekciách a výboroch
- b) organizačné správy a údaje Spoločností
- c) informácie o práci a činnosti psychologov a psychologických inštitúcií vo svete
- d) informácie o práci a činnosti psychologov a psychologických zariadení v ČSSR
- e) personálie českých a slovenských psychologov
- f) konkurzy na voľné miesta psychologov
- g) informácie o literárnych novinkách, týkajúce sa profesie psychológa
- i) informácie a recenzie o knihách a štúdiách, o ktorých sa predpokladá, že majú podstatný význam pre všetkých psychologov bez ohľadu na špecializáciu
- j) výučba psychológie na stredných a vysokých školách
- k) informácie, recenzie, polemiky o pracovných metódach a postupoch v psychológii
- l) články a štúdie týkajúce sa etiky psychologickkej práce
- m) oznamy o podujatiach psychologov doma a v zahraničí (kongresy, semináre, zjazdy a pod.)
- n) reklamy.

Psychodiagnostica n. p. si vyhradzuje možnosť uverejňovať oznámenia týkajúce sa činnosti podniku a jej výsledkov, najmä práce s psychodiagnostickými pomôckami, ktoré vydáva pri čom sa riadi všetkými povinnosťami prispievateľa.

Príspevky od slovenských a českých prispievateľov sa publikujú v pôvodnom jazyku bez prekladania. Preklady z iných jazykov sa uverejňujú v jazyku prekladateľa.

M. Holub:

STRUČNÁ ÚVAHA O DEFORMACÍCH

V zakřiveném zrcadle jeví se člověk zakřiveně
protáhle, připospraženě.

A nejen člověk. Dokonce i příslušník
panského národa. Dokonce i
příslušník s palcátem či raketou.

Jest ovšem otázka, jaká zakřivenost je tu
přirozená a jaká nepřirozená.

Nějaká zakřivenost to bude jistě i bez
zrcadla.

Samočinný počítač rozloží i spanilou tvář
Marilyn Monroevé do potrhaných
dílků, jako když kocour leze po zácloně.

Nicméně i rozložená Marilyn Monreová je
Marilyn Monreová a připospražený
příslušník je příslušník.

Takže skutečná, pořádná a zásadní deformace
není aktem matematicko-fyzikálním,
ale doposud výhradní doménou
lidského ducha a jazyka.

Jen jazykové mohly udělat ze zbožných lidí
antikristy, z Kainů Abely a z revolucionářů
kontrarevolucionáře.

Z osob nicotu a z nicoty osoby.

Obrovský dužnatý jazyk olizuje zemi lidí
a slína jako vývojka naruby zanechává
bílé černým a černé bílým.

Říká se tomu . . . realita.

(Prevzaté VESMÍR, 1969 č. 2)

ZALOŽENIE ČESKOSLOVENSKEJ PSYCHOLOGICKEJ ASOCIÁCIE

Po novom štátoprávnom usporiadaní ČSSR a po ustanovení Českej psychologickkej spoločnosti vznikla potreba založiť spoločný reprezentačný orgán, ktorý by zastupoval Českú a Slovenskú psychologickú spoločnosť pri jednaniach s federálnymi úradmi a tiež v styku s International Union of Psychological Science. K založeniu tohto orgánu došlo na spoločnej schôdzke zástupcov Českej a Slovenskej psychologickkej spoločnosti v Brne dňa 21. III. 1969. Schválený názov tohto orgánu je Československá psychologická asociácia. Jej stanovy budú schválené až po prijatí stanov národných spoločností a po vytvorení novej Československej akadémie vied (združujúcej ČAV a SAV). Sídлом Čs. psychologickkej asociácie bude Brno, vedením sekretariátu bol poverený doc. Švancara. Výbor ČSPA je paritytne zložený zo zástupcov-členov výborov Českej psychologickkej spoločnosti a Slovenskej psychologickkej spoločnosti. Vo funkcii predsedu ČSPA sa pravidelne v ročných intervaloch striedajú predseda ČPS a predseda SPS. Za predsedu ČSPA v roku 1969 bol zvolený univ. doc. dr. O. Kondáš, predseda SPS. Hospodárom ČSPA je dr. J. Štikar. Zjazdy ČSPA sa budú konať v trojročných obdobiach, najbližšie v roku 1971.

Na schôdzke boli dohodnuté spoločné celoštátne komisie takto:

Komisia pre diagnostické pomôcky — vedie dr. Řičan.

Komisia stavovská — vedie doc. Konečný a doc. Koščo.

Komisia edičná — dočasná komisia, ktorá sa bude zaoberať profilovaním časopisov v ČSSR a možnosťami publikovania článkov v zahraničných časopisoch — vedie ju dr. Smékal.

Odborné sekcie sa kreuujú ako národné, ale odporúča sa ich úzka spolupráca v celoštátnom meradle.

Dosiahla sa dohoda o vydávaní spravodaja „Psychológ v Československu“, ktorý riadi redakčná rada a výkonným redaktorom je dr. R. Kostolanský.

Po schválení stanov ČSPA budú vydané legitimácie aj s ohľadom na použitie v zahraničí.

Bolo dohodnuté zastupovanie českých a slovenských psychológov na 19. medzinárodnom psychologickom kongrese v Londýne a prejednaná otázka ďalšieho zamerania časopisu „Československá psychologie“.

O činnosti Československej psychologickkej asociácie budeme priebežne informovať.

V. Košinár

ZPRÁVA O USTAVUJÍCÍM SHROMÁŽDĚNÍ ČPS

Ustavující shromáždění České psychologické společnosti se konalo dne 11. 11. 1968 v Brně za přítomnosti 69 členů bývalé Čs. psychologické společnosti při ČSAV z Čech, Moravy a Slezska.

Bylo zahájeno dr. J. Madlafouskem, předsedou přípravního výboru,

který přivítal přítomné hosty: Doc. dr. J. Košču, CSc. (předsedu Slovenské psychol. společnosti) a prof. dr. A. Jurovského, DrSc., (dosavadního předsedu Čs. psychol. společnosti). Po přečtení pozdravných dopisů prof. J. Stavěla a prof. V. Příhody přistoupilo plénum k volbě pracovního předsednictva, do něhož byli jednomyslně zvoleni prof. dr. R. Konečný, doc. O. Mikšík a dr. V. Břicháček.

Prof. Jurovský ve svém projevu rekapituloval vývoj činnosti býv. ČSPS: Dosud ČSPS stála poněkud stranou dění v oboru psychologie, neplnila funkci organizátora odborného života psychologů. Moderní vědu lze chápat jen jako spolupráci mnohých, součinnost. Národní společnosti mají tvořit platformy této spolupráce. Mimoto dnešní doba žádá rozhodné kroky k obhájení možností vědecké práce.

Doc. Koščo pozdravil ustavující shromáždění ČPS jménem slovenských psychologů, kteří počítají i nadále s úzkou spoluprací s kolegy z Čech a Moravy. Konstatoval, že všichni psychologové na Slovensku, vysoko hodnotí dobrou spolupráci v posledních 20 letech. Serióznost a erudovanost českých psychologů vždy získávaly plné uznání na Slovensku.

Dr. Břicháček potom prohlásil za české psychology, že očekávají i nadále úzkou spolupráci se slovenskými kolegy, jejichž aktivnost a podnětnost byla českými psychology vždy vysoce hodnocena.

Po úvodních projevech plénum jednohlasně schválilo navrhovaný program jednání a zvolilo návrhovou a volební komisi ve složení:

návrhová komise: Prokop Novák, Urban a Šandera (za přípravný výbor), volební komise: Vančurová, Sedlák a za příprav. výbor Břicháček.

Dr. Břicháček ve funkci tajemníka přípravního výboru podal zprávu o činnosti výboru. Zpráva byla schválena bez připomínek.

O návrhu stanov ČPS referoval doc. Chalupa. Návrh se opírá o předlohu organizačního řádu vědeckých společností ČSAV, přihlíží však k speciálním požadavkům oboru psychologie. Rozvinula se obsáhla diskuse; obměny a doplnění během ní formulované, pokud byly plénum schváleny, jsou sepsány podle jednotlivých paragrafů a přiloženy jako doplněk organizačního řádu.

Ideový návrh činnosti ČPS přednesl předseda přípravního výboru dr. J. Madlafousek.

Z připomínek následující diskuse byly přijaty jako úkoly nového výboru ČPS tyto návrhy:

- Nový výbor se spojí se SPS a navrhne, aby odborné sekce měly charakter celostátní v zájmu užitečných osobních kontaktů a usnadnění styku se zahraničím. Dále hlav. výbor navrhne Slovenské psychologické společnosti, aby komise pro psychodiagnostiku byla zřízena při ČSPS a měla celostátní působnost.
- Nový výbor bude podporovat zřizování oblastních skupin podle místních poměrů a iniciativy, nebude je však zakládat sám.
- Novému výboru ukládá plénum péči o zvyšování kvalifikace psychologů dalším vzděláváním, jehož vhodné formy budou dohodnuty.

S P R Á V A O VALNOM ZHROMAŽDENÍ SLOVENSKEJ PSYCHOLOGICKEJ SPOLOČNOSTI

Valného zhromaždenia Slov. psychologickéj spoločnosti dňa 16. decembra 1968 sa zúčastnilo 36 členov SPS. Ako hostia boli prítomní:

Dr. M a d l a f o u s e k, predseda Českej psych. spoločnosti,

Dr. B ř i c h á č e k, tajomník ČSP.

Prerokovali sa nové stanovy SPS a Čs. psychologickéj spoločnosti, ktorých predlohu dostal každý člen SPS vopred. K oboom predkladaným dokumentom boli členmi vyslovené zásadné pripomienky. Československá psychologická spoločnosť v nových podmienkach, keď existujú dve rovnoprávne národné organizácie psychológov, má sa premenovať na základe návrhu doc. Bažányho, ktorý bol schválený plénom SPS, na Československú psychologickú asociáciu. Diskusia a pripomienky z predkladaného návrhu stanov strešnej, celoštátnej organizácie sa niesla v tom duchu, aby táto organizácia neplnila iba koordinačnú úlohu, ale mala by reprezentovať obec psychológov navonok, predovšetkým v styku s federálnymi orgánmi a so zahraničím. Definitívne znenie stanov Asociácie sa dohodne po spracovaní pripomienok členov, ktoré odzneli na valnom zhromaždení SPS a po prerokovaní so zástupcami Českej psychologickéj spoločnosti dňa 21. marca 1969 v Brne. Diskusia k návrhu stanov Slovenskej psychologickéj spoločnosti bola tiež veľmi bohatá. Hlasovaním bolo prijaté uznesenie, aby Dr. Košinár zo zápisov návrhovej komisie predložil výboru SPS formulácie jednotlivých doplnkov a spresnené tak, aby sa prostredníctvom komisie, ktorú pre tento účel výbor vymenuje, zahrnuli do definitívneho znenia stanov.

Správu o činnosti SPS od posledného zasadania valného zhromaždenia predniesol Dr. A. Uherík, ved. tajomník SPS.

Posledným bodom programu boli voľby nového výboru SPS. Tajným hlasovaním boli do neho zvolení nasledovní psychológovia:

Predseda: Dr. O. K o n d á š

Podpredseda: Dr. L. K o š č

Členovia: Dr. V. Košinár, Dr. J. Vonkomer, Dr. O. Blaškovič, Prof. A. Jurovský, Dr. J. Hvozdík, Dr. J. Ondrejka, Dr. M. Jurčo, Dr. K. Adamovič, Dr. L. Čierny a Dr. R. Kostolanský.

Za náhradníkov výboru boli zvolení: Dr. J. Ch. Rajsкуп, Dr. J. Senka, Dr. J. Koščo, Dr. S. Paškovičová, Dr. L. Fronková.

Za revízorov boli zvolení: Dr. J. Marko, Dr. M. Milan.

Za náhradníkov boli zvolení: Dr. V. Černý a Dr. E. Kolényi.

R. Kostolanský

SPRÁVA O ČINNOSTI VÝBORU SPS

Výbor SPS zvolený na valnom zhromaždení dňa 16. 12. 1968 sa zišiel od svojho zvolenia niekoľkokrát. Prvá schôdza bola hneď po skončení valného zhromaždenia, na ktorej novozvolení členovia výboru si spomedzi seba zvolili dvoch významných funkcionárov Spoločnosti — tajomníka a hospodára. Tajným hlasovaním najviac hlasov pre funkciu tajomníka získal Dr. V. Košinár a pre funkciu hospodára Dr. J. Vonkomer, takže predsedníctvo SPS tvoria: Dr. O. Kondáš, predseda SPS, Dr. L. Košč, podpredseda, Dr. V. Košinár, tajomník a Dr. J. Vonkomer, hospodár.

Na schôdzi boli prítomní i hostia z Prahy: Dr. Madlafousek a Dr. Briháček.

Zástupcovia výboru ČSP a členovia výboru SPS sa dohodli o výmene zápisníc zo zasadnutí výborov spoločností a na najužšej spolupráci.

Prvá schôdza výboru SPS v tomto roku bola dňa 9. 1. 1969, na ktorej bol nasledujúci program:

- Záverečná diskusia o stanovách SPS a ČSPA.
- Vydávanie Spravodaja pre členov.
- Konceptia národných zjazdov.
- Plán práce výboru na rok 1969.

Pripomienky členov výboru SPS sa týkali okrem stanov ČSPA a SPS i návrhu stanov vedeckých spoločností na Slovensku, ktoré výboru zaslala Komisia pre organizáciu vedeckých spoločností pri SAV, ktorý sa vyhotovil ako podklad pre vypracovanie vlastných stanov tej-ktorej vedeckej spoločnosti. Členovia výboru sa zhodli na konštatovaní, že zaslané stanovy ako vzorový podklad s menšími doplnkami všeobecne vyhovujú ako rámcové stanovy vedeckých spoločností, avšak žiadajú, aby v ich rámci bolo možné zvýrazňovať špecifiká jednotlivých vedeckých spoločností, čo bolo v prípade našej spoločnosti už urobené na valnom zhromaždení SPS, čím sa diskusia o tomto materiáli stala pre nás bezpredmetnou.

O stave príprav vydávania Spravodaja — časopisu „Psychológ v Československu“ referoval R. Kostolanský. Výbor prijal ním predložený projekt a poveril ho vedením redakcie. Do redakčnej rady za SPS menoval Dr. E. Kolényiho a Dr. V. Košinára.

V otázke usporiadania zjazdov sa výbor dohodol navrhnúť ČSP, aby sa v budúcnosti konali ako národné zjazdy (český a slovenský), tak i zjazdy celoštátne s tým, že k otázke zjazdov sa výbor vráti na svojej najbližšej schôdzi.

Návrh na plán činnosti výboru SPS na tento rok predniesol predseda SPS Dr. O. Kondáš; výbor návrh prijal. Pre jeho obšírnosť vyberáme z neho tieto hlavné body:

- Definitívna formulácia nových stanov ČSPA a SPS
- Príprava tretieho zjazdu SPS
- Pružné vydávanie správ o činnosti SPS prostredníctvom časopisu „Psychológ v Československu“

- Riešenie prídely devízových prostriedkov k účasti členov SPS na podujatiach v zahraničí, s uprednostnením účastníkov s aktívnym vystupovaním
- Získať prostriedky na odmeňovanie najlepších publikovaných psychologických prác roka.

Ďalšia tohoročná schôdza výboru bola dňa 13. 2. 1969, kde bol prerokovaný nasledujúci program:

- Príprava zjazdu SPS.
- Príprava na ustanovujúcu schôdzu ČSPA.

Výbor sa dohodol, že zjazd SPS by sa mal konať v jarných mesiacoch roku 1970 na tému: „Psychológia a zdravý vývin osobnosti“.

Výbor navrhuje členom čo najširšiu účasť na príprave zjazdu SPS a rozhodol sa organizovať zjazd, pokiaľ to bude možné, nielen tradičným referátovým spôsobom, ale i formou diskusných skupín, pretože táto forma z vedecko-informačného hľadiska je výhodnejšia. Organizácia zjazdu v diskusných skupinách však samozrejme predpokladá starostlivejšiu prípravu a preto sa výbor obracia na všetkých členov oboch Spoločností, aby čo možno v najkratšom čase zahlásili na adresu SPS témy svojich príspevkov, podľa možnosti aj so stručnou charakteristikou obsahu a rozsahu.

Blížšie podrobnosti o zjazde oznámime v najbližšom čísle.

—rk

ZPRÁVA O ZŘÍZENÍ KOMISÍ V RÁMCI ČPS

Značná část činnosti České psychologické společnosti se má realizovat ve formě komisí specializovaných na jednotlivé úseky problémů psychologie a psychologů v českých zemích. Za tím účelem zřídil hlavní výbor ČPS tyto komise:

1. *Ideová a publikační* (vedoucí dr. Kubička). Komise zhodnotí přítomný stav i perspektivy psychologie u nás, a to především v oblasti výuky psychologie, v oblasti publikační činnosti včetně publikačního kontaktu se zahraničím, v oblasti kritiky a v oblasti institucionální (otázky struktury výzkumných institucí).
2. *Tisková a popularizační* (vedoucí dr. Křivohlavý). Komise jmenuje své zástupce do redakční rady časopisu Psycholog v ČSSR, systematicky informuje hromadné sdělovací prostředky o dění v české psychologii, aktivní popularizační politikou brání nesprávným formám popularizace psychologie.
3. *Organizační* (vedoucí prozatím není jmenován). Komise organizuje akce ČPS (konference, pracovní zasedání apod.) a pomáhá v tom směru sekcím i oblastním skupinám. Dále organizuje akce, které mohou Společnosti získat finanční prostředky (např. kursy v některých psychologických oborech) a konečně sleduje vývoj organizační struktury společnosti a připravuje případné úpravy stanov.
4. *Pro otázky profese psychologa* (vedoucí prozatím dr. Břichcín). Komise řeší otázky postavení psychologa v dnešní společnosti, vypracovává profesionální a etické normy činnosti psychologa.

5. *Školská* (vedoucí prozatímně dr. Šandera). Komise se zabývá otázkami výuky psychologie na středních školách včetně škol odborných, dále na školách vysokých, řeší otázky eventuální specializace výuky psychologie apod.
6. *Zahraníční* (vedoucí dr. Kolářský). Komise zajišťuje styk se zahraničím na úrovni Společnosti a podporuje individuální cesty členů ČPS.
7. *Historická a rehabilitační* (vedoucí dr. Lát). Komise se bude zabývat historií české psychologie se zvláštním zřetelem k období deformací. Bude napomáhat rehabilitaci jednotlivců, institucí i ideově-morálních hodnot vědecké práce v psychologii.

ZO ŽIVOTA SEKCIÍ SLOVENSKEJ PSYCHOLOGICKEJ SPOLOČNOSTI

Hoci sekcie SPS nevyvíjajú takú činnosť ako jednotlivé oblastné skupiny, predsa niektoré z nich zintenzívnili svoju aktivitu. Platí to predovšetkým pre sekciu klinickej psychológie, ktorá zvolila za svojho nového predsedu doc. dr. Andreja Stančáka (pri tejto príležitosti upozorňujeme na jeho poslednú publikáciu „Emócie v psychofyziologickom experimente“, SAV 1968). Ďalšími funkcionármi výboru sekcie klinickej psychológie sú podpredseda dr. E. Habiňáková, tajomník dr. Trávníková, člen výboru dr. Fridrich. Za náhradníkov boli zvolení dr. Adamišová, dr. Dobrotka, dr. Ličko a dr. Borzová.

V rámci tejto sekcie sa organizuje skupina pre discentnú terapiu, ktorú vedie univ. doc. dr. Kondáš. Záujemci o prácu v tejto skupine sa môžu prihlásiť priamo u neho.

Z lona sekcie klinickej psychológie sa vydělila nová sekcia forenznej psychológie. Jej predsedom sa stal v tejto oblasti rutinovany kolega dr. G. Dobrotka CSc. Členmi výboru sekcie forenznej psychológie sú ďalej podpredseda dr. S. Cinkovská, tajomník dr. E. Kolényi, člen výboru dr. Fridrich. Za náhradníkov boli zvolení dr. Stančák, dr. Borzová, dr. Adamišová a dr. Fronková.

V uplynulom polroku pripravila vydarenú akciu sekcia poradenskej psychológie. Bol to celodenný seminár dňa 17. III. 1969 venovaný otázkam podstaty, zisťovania a využitia profesionálneho vývinu v profesionálnom poradenstve, ďalej problémom štruktúry profesionálnych informácií a problematike výberu klientov.

Sekcia ekonomickej psychológie mala svoje zasadanie v priebehu druhého sústreďenia postgraduálneho štúdia v Harmónii pri Bratislave začiatkom júna. Na zasadaní sa prejednávali otázky uplatnenia psychológov v priemysle. Za nového predsedu tejto sekcie bol zvolený kolega dr. J. Ch. Raiskup.

Z iniciatívy Čs. psychologickéj asociácie sa zakladá nová sekcia, a síce sekcia vývinovej psychológie. Jej organizovaním je poverený kolega dr. K. Adamovič CSc., VÚDPP, Legionárska 10, Bratislava, u ktorého sa možno prihlásiť.

V. K.

ZPRÁVA O ČINNOSTI SEKCE PSYCHOLOGIE PRÁCE ČSPS ZA ROK 1968

Situace v roce 1968

Obor psychologie práce prochází v současné době v ČSSR rychlým rozvojem, charakterisovaným značnou intenzitou společenských požadavků, růstem vědecké produkce a personální základny. Počet psychologů práce se zvýšil od konference v Gottwaldově v roce 1965 z 40–50 odborných pracovníků na více než 160. Podle bibliografického soupisu se uveřejňuje v posledních letech u nás ročně již přes 200 publikací z psychologie práce. Celkem působí nyní v ČSSR asi 500 vysokoškolsky kvalifikovaných psychologů.

Současně musíme konstatovat řadu závažných problémů a nedostatků v budování vědecké základny a přípravě dorostu na vysokých školách. Příprava absolventů pro ekonomickou oblast je zajišťována odd. psychologie práce na katedrách psychologie FF v Praze, Brně a Bratislavě, nejnověji je zavedeno odborné studium psychologie také v Olomouci a připravuje se v Košicích. Vzhledem k vysokému počtu zapsaných posluchačů (kolem 1000) není však zajištěno proporcionální obsazení oddělení psychologie práce a hrozí nebezpečí, že nebudou moci zvládnout přípravu mnoha desítek diplomových prací a výuku posluchačů podle jejich budoucího pracovního zaměření. Naléhavé jsou také úkoly v postgraduálním studiu, v základním a aplikovaném výzkumu.

Domníváme se proto, že nově ustavená Česká psychologická společnost a Slovenská psychologická spoločnosť spolu s Československou psychologickou asociací by se měly v nejbližší době účinněji zabývat řešením otázky přípravy nového vědeckého dorostu s ohledem na konkrétní požadavky praxe, plán rozmisťování absolventů a posílení nejexponovanějších úseků na katedrách, kde dochází k opoždování. Katedry psychologie samotné svým rozsahem výuky dnes již odpovídají mnohdy fakultám, jejich vybavení (personální, materiální, prostorové, posluchárny, laboratoře, knihovny) se však výrazněji nezměnilo oproti stavu před 10 léty, kdy zde studovaly desítky a ne stovky posluchačů. Není zatím také vyjasněna otázka uvažované reformy odborného studia psychologie.

Psychologie práce je přednášena také na vysokých školách technických, ekonomických a vojenských, kde jsou zčásti vybudovány katedry, zčásti zde působí pouze externisté. Ani tento stav není vyhovující.

Pokud jde o vědecko-výzkumná pracoviště v psychologii práce, tvoří je zejména Psychologický ústav UK v Praze, odd. psychologie práce na katedrách psychologie FF v Praze, Brně a Bratislavě, odd. inženýrské psychologie Ústavu experimentálnej psychologie SAV v Bratislavě, odd. psychologie Čs. výzkumného ústavu práce v Bratislavě, odd. psychologie práce ÚHCHP v Praze a v Bratislavě, katedra psychologie a sociologie na VŠE v Praze aj. I zde stávající možnosti zůstávají za potřebami vědy a společnosti.

Síť vědecko-praktických pracovišť psychologie práce zahrnuje pracovníky na resortních ministerstvech, resortních výzkumných ústavech, oborových ředitelstvích, podnicích a závodech v nejrůznějších odvětvích společenské praxe (průmysl, doprava, energetika, doly, stavebnictví, obchod aj.). Jen zčásti jde o komplexnější a úplněji vybavená pracoviště s psychologickými laboratořemi, řada psychologů dosud pracuje izolovaně. Pocituje se zejména nedostatek přístrojového vybavení, odborné literatury, časopisů a ověřených psychodiagnostických metod, je málo pomocných technických pracovníků, laborantů. Početně představují tito psychologové práce nejpočetnější skupinu.

Závěrem konstatujeme, že existuje značná nepřipravenost při realizaci úkolu efektivního využívání psychologie práce ve společenské praxi, která kontrastuje s kladenými náročnými požadavky. Nepodaří-li se v nejbližší době zajistit odpovídající personální a materiální zdroje, nebudou moci ani katedry ani výzkumné ústavy ani vědecko-praktická pracoviště v terénu plnit svou funkci v přiměřeném rozsahu a dojde ještě k většímu zpoždění. Je nutno změnit dosavadní praxi plánování a současně se zvyšováním počtu posluchačů na vysokých školách také přiměřeně vybavovat exponovaná pracoviště. Současný poměr vědecko-pedagogických sil a posluchačů na katedrách psychologie je extrémně nepříznivý a nesetkáváme se s ním snad na žádném jiném oboru.

Činnost sekce v roce 1968

1. Sekce se zúčastnila 3. celostátního sjezdu čs. psychologů v Bratislavě, kde bylo jejímu jednání věnováno jedno odborné zasedání. Hlavní příspěvky byly otištěny v Čs. psychologii.
2. Postgraduální studium psychologie práce 1968–1970 bylo zahájeno v září 1968 prvním soustředěním absolventů z Moravy a Slovenska v Brně. Brněnská a bratislavská katedra se budou z ekonomických důvodů podílet společně na přípravě kursu. V kursu je přihlášeno 44 absolventů. Pražská katedra má zahájit postgraduální studium v důsledku organizačních změn v tomto roce.
3. V důsledku srpnových udalostí byla výroční konference na téma „Hodnocení pracovníků“ přesunuta na rok 1969. Organizací byl pověřen Psychologický ústav UK v Praze. Konference bude v první etapě určena jen pro psychology práce. Na jednání má navázat plenární schůze sekce.
4. Při novém federativním uspořádání vědeckých společností mají být podle předběžných jednání sekce konstituovány též u ČSPA, neboť celostátní spolupráce se plně vžila a osvědčila.
5. Sekce psychologie práce je zastoupena ve vědecko-technické radě n. p. Psychodiagnostické a didaktické testy v Bratislavě (doc. Chalupa, doc. Machač, dr. Bureš, dr. Velehradský, dr. Kuruc, dr. Pikala, dr. Šlédr). Vedle některá jednání s ředitelem podniku zejména v otázce kvality vydávaných testů, přípravě edičního plánu a provádění expertízy n. p. Psychodiagnostické testy. Sekce je také zastoupena v ediční radě a je žádoucí posílit také sbor expertů o přední pracovníky našeho oboru, neboť velká část ediční činnosti je zaměřena na průmysl, Kritické připomínky a návrhy k dosavadní ediční praxi byly většinou akceptovány. Pokud jde o expertní činnost podniku, navrhujeme na základě jednání, aby ji podnik konal jen pokud stačí svým kádrovým obsazením, které je t. č. krajně nedostatečné, a vždy ve spolupráci s Mezi-resortním střediskem, s odd. psychologie práce kateder psychologie v Praze, Brně a Bratislavě a jinými vědeckými ústavy psychologie práce, při čemž bude tato činnost zaměřena na ověření standardizace a validizace testů, vydaných podnikem. Sekce neuvítala reklamní akce podniku na veřejnosti ani rozesílané nabídky ve věci provádění pracovního hodnocení pro podniky vzhledem k tomu, že zhoršují situaci a nejsou podloženy vyřešenými a oponovanými výzkumnými úkoly v oblasti pracovního hodnocení.
6. Z podnětu sekce byla v tomto roce zřízena vědecko-metodická rada ve Východoslovenských železárnách (dr. Daniel, dr. Kuruc, dr. Pikala, dr. Senka).
7. Někteří členové sekce se zúčastnili konference o vyučování psychologie na vysokých školách neuniversitního směru, svolané katedrou psychologie VAAZ v Brně v květnu 1968.
8. Při sekci pracovala v tomto roce zejména komise pro psychologii v městské a silniční dopravě (koordinátor dr. Sedlák), komise pro profesionální a etické normy při užití psychologie v ekonomii (koordinátor dr. Mayerová), komise pro diagnostické metody v psychologii práce (koordinátor dr. Šlédr), komise pro psychologii trhu (koordinátor dr. Rejmánek).
9. Sekce spolupracovala s Mezi-resortním střediskem psychologie práce UK v Praze, s redakcí časopisu Psychologie v ekonomické praxi a s dalšími vědecko-výzkumnými a praktickými pracovišti psychologie práce v ČSSR. Vyjadřovala se k odborným a profesionálním otázkám rozvoje a užití psychologie práce ve společenské praxi.
10. V lednu 1968 byl vydán prozatímní adresář pracovníků na úseku psychologie práce v ČSSR, který byl rozeslán členstvu. Pokud jde o adresář členů ČSPS, který byl vydán v červnu 1968, je nedostatek v tom, že jsou zde jako řádní členové uvedeni i někteří pracovníci, kteří nemají psychologickou kvalifikaci (pedagogové, inženýři, lékaři), což má být řešeno novými stanovami České psychologické společnosti a Slovenskej psychologické společnosti, kde je definováno přesně řádné a mimořádné členství. Problémy se týkají v praxi zejména oprávnění pracovat s psychologickými diagnostickými metodami a zastávat funkci psychologa.

Doc. dr. B. Chalupa, CSc.

OZNÁMENÍ

Oznamujeme, že byla založena forenzní sekce Čs. psychologické společnosti a pravidelně se schází. Zájemci jsou vítáni. Hlašte se na adresu: Ustav národního zdraví Praha 10, Nad Olšinami 4 – psychologické oddělení k rukám Dr. V. Puršové, tel. 772623.

Dr. V. Puršová

III. SJAZD SLOVENSKÝCH PSYCHOLÓGOV

III. sjazd slovenských psychologov sa bude konať na jar 1970 vo Vysokých Tatrách na tému „Psychológia a zdravý vývin osobnosti“. Sjazd bude prebiehať v troch sympóziách s pracovnými názvami: 1. Činitele zdravého vývinu osob-

nosti v predškolskom veku, v školskom veku a v adolescencii; 2. Osobnosť dospelého človeka; 3. Diagnostika osobnosti a jej vývinu. Okrem odbornej časti bude mať zjazd aj program venovaný výhradne stavovským otázkam?

VZDELÁVANIE V PSYCHOLÓGII

Každý z nás má svoj názor o tom, čo mu škola dala, i o tom, čo sa na vysokej škole počas štúdia psychológie dáva teraz. Nazdávame sa, že názory na túto otázku budú zaujímať nielen vedúcich katedier psychológie na jednotlivých univerzitách, ale i každého jednotlivého psychológa. Obrátili sme sa preto na vedúcich dvoch katedier psychológie v Bratislave — vedúceho katedry všeobecnej psychológie prof. dr. T. Pardela a vedúceho katedry pedagogickej psychológie doc. dr. L. Ďuriča s nasledovnou otázkou:

Aký je stav vyučovania na Vašej katedre z hľadiska uchádzačov o štúdium, perspektív a potrieb psychológov u nás, z akých východísk je budovaný systém výučby na škole v súčasnosti a aké zmeny budú v tomto ohľade v najbližšom i vzdialenejšom čase vo formách i obsahu vyučovania?

V tomto čísle prinášame odpoveď vedúceho Katedry všeobecnej psychológie Filozofickej fakulty v Bratislave a riaditeľa Psychologického ústavu prof. T. Pardela. V budúcom čísle hodláme uverejniť názor doc. Ďuriča, spolu s príspevkami i od iných vedúcich katedier a absolventov psychologického štúdia. Diskusiu považujeme za permanentnú, no akútnu predovšetkým z hľadiska a potrieb pripravovaného vysokoškolského zákona. Diskutovať je možné i o tom, o aký „typ“ štúdia na katedre psychológie, ale i pri doktorských skúškach vlastne ide, ak sa skúšajú skoro v rovnakom rozsahu jednotlivé špecializácie v rámci psychológie, keď týmito skúškami prechádza každý povinne bez ohľadu na zameranie na škole i po jej skončení pri „kandidátskom“ štúdiu, keď sa každý psychológ prehrýza od anatomických, biologických, fyziologických disciplín cez psychologické k filozofickým a sociologickým disciplinám až k technike a matematike. Nazdávame sa, že známy rozpor vo vzdelaní — hĺbka versus šírka — vyhráva jednoznačne šírka.

Alebo nie?

— red —

V súčasnosti na Katedre psychológie študuje na dennom štúdiu 275 a na diaľkovom okolo 100 poslucháčov. Tieto vysoké stavy poslucháčov spôsobil alebo zapríčinil veľký spoločenský dopyt.

Katedra psychológie FFUK nebola na tieto vysoké kvóty zavčasu dostatočne vybavená ani kádrove ani priestorove. Dosiaľ sa nám však podarilo kádrové dobudovanie Katedry tak, že za účasti externých učiteľov vcelku uspokojujúco prebieha vzdelávanie našich poslucháčov. V predchádzajúcich rokoch sme veľa pozornosti venovali prijímacím skúškam a v tomto smere iba každý nadaný a talentovaný študent bol na štúdium prijatý. Za týmto účelom sme skonštruovali viaceré vedomostné skúšky, a to najmä zo psychológie, humánnej fyziológie a biológie, z kultúrnej orientácie a matematiky. Okrem týchto vedomostných skúšok sa používajú aj psychologické skúšky. Vedomostné skúšky nepresahujú rámec učiva na stredných všeobecnovzdelávacích školách. Predpokladáme, že veľký nedostatok psy-

chológov, ktorým je poznačená súčasnosť, budeme môcť počas 3—4 rokov podstatnejšie zmierniť, keďže vtedy nám už vyjdú početne silnejšie ročníky. Perspektívne predpokladáme v najbližších desiatich rokoch trvalý záujem o štúdium psychológie s tým, že počet prijatých do I. ročníka (pokiaľ bude výberový systém) by nemal presahovať 50, resp. 60 študentov. Tak isto v budúcnosti nepredpokladáme štúdium popri zamestnaní. Toto štúdium pre odbor psychológia sa nám nezdá vhodné, vzhľadom na množstvo cvičení, praktík, ktorými musia naši študenti prejsť, aby si osvojili nielen vedomosti, ale aj spôsobilosť vykonávať psychologickú profesiu.

Teraz niekoľko slov o systéme výučby. T. č. pracujeme na prestavbe štúdia na filozofických fakultách, ktorá sa dotýka aj štúdia psychológie. Pôjde tu v podstate o zavedenie štátnic, t. j. I. a II. štátnej skúšky. Predpokladá sa I. štátna skúška po 4., resp. 5. semestri a jej náplň by tvorili štátnicové predmety, a to psychologická metodológia a všeobecná psychológia. Táto otázka však dosiaľ nie je presne vyriešená. Z ostatných predmetov by poslucháči robili skúšky ako podmienky k pripusteniu k štátnej skúške. Pôjde nám teda o to, aby sa I. štátnicou ukončili základné teoretické a špeciálne psychologické disciplíny. II. štátnica by sa mala skladať z aplikovaných psychologických disciplín, resp. z budúcich špecializácií. Doterajšie 3 špecializácie sa nám neukazujú celkom vyhovujúce a preto počítame s možnosťou ďalších špecializácií sociálnej psychológie a všeobecnej psychológie.

Tieto potreby odrážajú ten stav, že mnohí absolventi ostávajú na výskumných pracoviskách a doterajší študijný plán viac-menej s touto otázkou už nepočítal.

Na základe štátnice a diplomovej práce by sa získal absolventský titul „magister psychológie“, resp. „profesor“. Vcelku počítame s dôslednejším zavádzaním praktických cvičení v priebehu celého štúdia zo všetkých štátnicových predmetov.

V ďalšom sa predvída možnosť ukončenia štúdia získaním titulu PhDr. po niekoľkoročnej výskumnej alebo praktickej činnosti na základe predloženia príslušnej kvalifikačnej činnosti, ktorá by mala byť na úrovni súčasných kandidátskych prác.

*Prof. PhDr. T. Pardel,
vedúci Katedry psychológie
Filozofickej fakulty UK v Bratislave*

STUDIUM PSYCHOLOGIE VE ŠVÉDSKU

Psychologii je ve Švédsku možno studovat na některé z pěti universit, a to v Göteborgu, v Lundu, ve Stockholmu, v Umeå a v Uppsale. Všechny švédské university jsou státní a zachovávají víceméně jednotnou linii výuky. Obor psychologie je nyní součástí Fakulty sociálních věd.

Podmínkou přijetí na universitu je ukončené studium na gymnasiu. Protože prostorové i jiné možnosti psychologických oddělení jsou omezené a zájem o studium psychologie mimořádný, je přijímání studujících na tento obor omezené. V současné době je např. ve Stockholmu přijímáno do úvodního kursu psychologie 81 posluchačů (posluchači jsou rozděleni do 9 skupin). Výběr je prováděn na základě výsledků z gymnasia. Tento způsob je umožněn tím, že hodnocení žáků je na všech švédských školách jednotné.

Universitní studium je nyní v reorganizaci, což se týká i vědeckých hodností. Prozatím je nejnižší vědecká hodnost kandidát filosofie („can. fil.“), pak následuje licenciát filosofie („fil. lic.“) a konečně doktorát filosofie. Podmínkou pro získání hodnosti „can. fil.“ je absolvování šesti jednosemestrových kursů, jejichž svobodná volitelnost je stále omezenější. Tuto hodnost je možno dosáhnout během tří let, obvykle se však doba studia prodlouží. Pro získání hodnosti „fil. lic.“ je třeba předložit samostatnou výzkumnou práci a složit zkoušku z předepsané literatury. V psychologickém oddělení může v jednom roce studovat 10 zájemců o tuto hodnost; ti dostávají stipendium. Ostatní, jichž je většina, studují při zaměstnání. Stipendisté dosahují této hodnosti nejdříve během jednoho a půl roku, u ostatních je tato doba delší.

Hodnost „fil. lic.“ může být základem pro doktorské studie. Pro získání hodnosti doktora je třeba provést rozsáhlou výzkumnou práci. Není námitek proti tomu, aby byla předložena práce, které bylo použito pro získání titulu „fil. lic.“, jestliže je její vědecká hodnota dost vysoká. Může být předložen také soubor časopiseckých prací. Ti, kteří se chtějí věnovat akademické dráze, pravidelně získávají tuto hodnost, není však požadavkem pro žádný druh zaměstnání. V současné době se uvažuje o změně tohoto systému v tom směru, že by požadavky pro hodnost doktora byly na úrovni požadavků pro hodnost „fil. lic.“. Toto uspořádání by více odpovídalo mezinárodním zvyklostem.

Studium psychologie, právě tak jako studium jiných oborů, probíhá v jednosemestrových kursech, za účast v každém kursu se získává jedna známka. Pro hodnost „fil. can.“ v oboru psychologie je třeba získat šest známek, a to: dvě známky z psychologie, jedna známka ze sociologie, dvě známky z pedagogiky; pro šestou známku je možno si vybrat kurs statistiky nebo psychologie nebo pedagogiky, avšak ti, kdo chtějí pokračovat ve studiu psychologie a získat hodnost „fil. lic.“, musí volit psychologii. Pořadí kursů je libovolné, ale pravidelně studenti navštěvují na začátku studia dva úvodní kurzy psychologie.

Každý semestrový kurs se skládá z řady dílčích kursů a je zakončen dílčí zkouškou.

Náplň jednotlivých kursů z psychologie je následující:

1. kurs z psychologie:

a) V *propedeutickém kursu* se v přednáškách studenti seznamují se stručným přehledem psychologie učení, vnímání, emocí a motivace, diferenciální psychologie, psychologie osobnosti a sociální psychologie. Kurs trvá 3 týdny a vyžaduje se znalost asi 400 stran literatury.

b) V *základech statistiky* se v přednáškách a cvičeních studenti učí elementární deskriptivní statistiku, počet pravděpodobnosti a základní pojmy statistické analýzy. Kurs trvá 3 týdny a požaduje se znalost asi 200 stran literatury.

c) Kurs *základů fyziologie* probíhá v přednáškách s demonstracemi. Studenti jsou povšechně informováni o krevním oběhu, dýchání, fyziologických základech vnímání, motivace a emocí. Kurs trvá asi 2 týdny a předpokládá se, že se studenti seznámí se 200 stranami literatury.

d) *Experimentální kurs I.* Ve 14 přednáškách a 10 pokusech se studenti seznámí s experimentálními metodami, klasickým a instrumentálním podmiňováním, seriálním a verbálním učením, s psychologií motivace a emocí. Kurs trvá 6 týdnů, vyžaduje se znalost 80 stran literatury.

e) Kurs *diferenciální psychologie a teorie testů*. V přednáškách a praktických cvičeních se studenti seznamují s diferenciálně psychologickými technikami, s korelacemi, predikcemi, reliabilitou a validitou, škálami a transformacemi škál. Kurs trvá 6 týdnů, požadavek na literaturu je asi 750 stran.

2. Kurs z psychologie:

f) *Experimentální kurs II.* V přednáškách a při experimentování se studující seznámí s problematikou psychologie vnímání, určování prahů klasickými metodami i podle moderní teorie detekce signálů, psychofyzickými škálami, organizací vnímání, motivačními problémy v psychologii vnímání, sociálním vnímáním a jsou uvedeni do psycholinguistiky. Kurs trvá 6 týdnů a vyžaduje se znalost asi 850 stran literatury.

g) *Diferenciální psychologie a teorie testů II.* V přednáškách, cvičeních a v diskusích o literatuře studenti získají orientaci v aplikovaných oborech, zvláště klinické psychologii, získají přehled o nejdůležitějších testových metodách, provádějí praktická cvičení s individuálními i skupinovými testy, seznámí se s teorií faktorů a faktorovou analýzou, s položkovou analýzou a s konstrukcí testů. Kurs trvá 6 týdnů a požaduje se znalost 600 stran literatury.

h) *Vedení rozhovoru.* Při přednáškách, cvičeních a diskusích o literatuře se studenti seznámí se základní teorií interakce, s motivačními mechanismy interviewovaného, se způsobem kladení otázek, s technikou hodnocení. Kurs trvá 2 týdny a předepsaná literatura obsahuje asi 300 stran.

i) *Psychologie osobnosti.* V přednáškách, cvičeních s demonstracemi

a v diskusích o literatuře se studenti seznámí s teoretickými formulacemi struktury a dynamiky osobnosti a s metodami výzkumu osobnosti. Kurs trvá 4 týdny, vyžaduje se znalost 900 stran literatury.

j) *Základy psychiatrie*. Kurs sestává z přednášek a demonstrací, v nichž je vymezena oblast psychiatrie a klinické psychologie, jsou vyloženy základní pojmy z psychopatologie a předvedeny některé psychiatrické případy. Kurs trvá 2 týdny a předepsaná literatura obsahuje 200 stran.

3. Kurs z psychologie:

k) V kursu týkajícím se *plánování výzkumu* se studující v přednáškách a cvičeních učí plánovat experimenty a vypracovat program pro počítačové stroje. Kurs trvá 7 týdnů, požadavek na literaturu je asi 600 stran.

l) Další součástí třetího kursu z psychologie je návštěva *semináře*. Studenti mohou podle vlastního výběru navštěvovat jeden ze sedmi seminářů (psychologie vnímání, psychofyziky, psychofyziologie, psychologie učení, diferenční psychologie s tecíí testů, pracovní psychologie a klinické psychologie). Každý z účastníků semináře je povinen provést vlastní výzkumnou práci nebo se zúčastnit většího projektu pod vedením učitele. V semináři se experiment plánuje a diskutují se výsledky. Tento seminář trvá 8 týdnů.

m) V literárním kursu jsou jednak probírány práce učebnicového charakteru, jednak práce vymezené problematikou výzkumné práce. Kurs trvá 5 týdnů a je zakončen písemnou a ústní zkouškou.

Jestliže student splní předepsané požadavky a získá titul „fil. can.“, musí před vstupem do zaměstnání absolvovat ještě 6 měsíců praxe ve dvou psychologických oborech pod vedením zkušeného psychologa. Požadavky pro tuto praxi stanovila psychologická společnost, která ji také organizuje.

Pracovní zařazení kandidáta filosofie je „psycholog asistent“. Psycholog asistent nemá pracovat na pracovišti, kde není zároveň také „psycholog“. Pracovní zařazení „psycholog“ získává jen ten, kdo dosáhl hodnosti „fil. lic.“. „Psycholog asistent“ nemá také právo objednávat diagnostické testy.

Studium psychologie ve Švédsku je velmi náročné a profese psychologa má vysokou společenskou prestiž. Studentům se dostává pečlivé přípravy v experimentální psychologii, stěžují si však na určité nedostatky v aplikovaných oborech.

M. Malotínová

VZDELÁVANIE V PSYCHOLÓGII

V tomto čísle pokračujeme v seriáli odpovedí vedúcich katedier psychológie u nás na otázku: „Aký je stav vyučovania na vašej katedre z hľadiska uchádzačov o štúdium, perspektív a potrieb psychológov u nás, z akých východísk je budovaný systém výučby na škole a aké zmeny budú potrebné v najbližšom i vzdialenejšom období vo formách i obsahu vyučovania?“

Odpovedá doc. Ďurič, vedúci Katedry pedagogickej psychológie FFUK v Bratislave: Zatiaľ máme na Katedre pedagogickej psychológie prvé tri ročníky, pretože katedra vznikla iba pred tromi rokmi. Vznik katedry bol podmienený hlavne týmito dôvodmi: a) výchova učiteľov psychológie na stredných školách; b) starostlivosť o poslucháčov, ktorí chceli študovať na katedre psychológie špecializáciu pedagogická psychológia a ktorých počet každoročne pribúda; c) podnetom bolo aj uznesenie celoštátnej konferencie psychológov z roku 1957 v Smoleniciach, kde sa skupina pedagogických psychológov uzniesla, aby sa pedagogická psychológia dostala nejakým spôsobom priamo do praxe. Tam vznikli návrhy, aby sa kreoval školský psychológ, ktorý by študoval psychológiu v kombinácii s ďalším predmetom, aby psychológ mohol po príchode na školu poznať celý chod školy z vlastnej skúsenosti a aby tak mohol zasvätené riešiť niektoré psychologické problémy, ktoré na škole vznikajú. Ďalším dôvodom bola potreba trochu inak sa starať o psychologickú prípravu všetkých učiteľov na fakultách Univerzity Komenského, menovite filozofickej a prírodovedeckej, kde sa doteraz, podľa našej mienky, nepodávali také psychologické poznatky, ktoré by poslucháči ako budúci stredoškolskí profesori mohli konkrétne zužitkovať vo svojej praxi. Okrem toho naša katedra sa venuje aj otázkam postgraduálneho štúdia stredoškolských profesorov z hľadiska prípravy v psychológii a dočasne máme na starosti aj výchovných poradcov na školách (dočasne hovorím preto, lebo je prirodzené, že ak pedagogické fakulty školia učiteľov pre ZDŠ, mali by mať, ak sa splnia všetky požadované predpoklady, na starosti i prípadné postgraduálne štúdium výchovných poradcov).

V prvom ročníku máme 19 poslucháčov, v druhom 10 poslucháčov, v treťom 9 poslucháčov. V budúcom školskom roku 1969/70 máme prijať 15–20 poslucháčov pre kombináciu pedagogická psychológia – angličtina. Absolventi našej katedry by mali podľa našich predpokladov venovať polovicu svojho času na škole vyučovaniu psychológie a angličtiny, a druhej polovicu by mali venovať funkcii školského psychológa. Okrem toho

v súčasnosti zakladáme pri Katedre pedagogickej psychológie aj Kabinet pedagogickej psychológie, ktorý bude mať prvoradú úlohu vypracovať náplň práce školského psychológa tak, aby sme už vo štvrtom ročníku mohli dať poslucháčom do rúk určitú batériu prostriedkov, ktoré budú musieť pri práci v škole dobre ovládnuť. Tento kabinet bude mať za úlohu naďalej usmerňovať prácu školských psychológov, absolventov našej katedry, vo forme seminárov, školení, vypracovávaním metodických príručiek a pod.

Obsah štúdia na našej katedre je v základných psychologických disciplínach totožný s obsahom štúdia na katedre psychológie. Isteže, u nás kladieme väčší dôraz na vývinovú psychológiu, pedagogickú psychológiu a menej na psychológiu práce a klinickú psychológiu. Značnú pozornosť venujeme psychodiagnostike. Pri vypracovávaní učebných plánov úzko spolupracujeme s katedrou psychológie v Olomouci, kde tiež mienia založiť katedru pedagogickej psychológie.

Pri novelizácii vysokoškolského zákona, ktorá sa teraz chystá, navrhujeme zmeny v spôsobe štúdia asi takým spôsobom, že po skončení tretieho ročníka, kedy sa uzatvárajú všeobecné, teoretické psychologické disciplíny, by sa robila tzv. malá rigorózna skúška, po ktorej by nasledovali špeciálne a aplikované disciplíny, v našom prípade v rámci pedagogickej psychológie.

Doc. L. Ďurič,
vedúci Katedry pedagogickej psychológie
Filozofickej fakulty UK v Bratislave

USTAVENÍ HISTORICKÉ A REHABILITAČNÍ KOMISE ČPS
PROGRAM ČINNOSTI KOMISE A VÝZVA K SPOLUPRÁCI

Na plenárním zasedání ČSPS konaném dne 3. 7. 1968 v Bratislavě a na plenárním zasedání ČPS v Brně dne 11. 11. 1968 uložila pléna přípravnému výboru, resp. výboru ČPS zříditi historickou a rehabilitační komisi. Dne 18. 2. 1969 výbor ČPS ustavil organizační a iniciativní jádro komise v tomto složení: J. Lát, předseda komise; J. Jirásek, O. Kolaříková, J. Madlafousek, P. Říčan, M. Sedláková, členové komise. Ihned po ustavení projednala komise na dvou zasedáních dne 21. 2. a 2. 4. 1969 program činnosti a způsob výběru dalších členů komise. Aby se vytyčení cílů a programu nestalo záležitostí názorů pouze malé skupiny lidí, ale vyjadřovalo potřebu a názory široké odborné veřejnosti, a dále, aby k práci v komisi mohli být vybráni další iniciativní pracovníci, dospěla komise k závěru obrátit se na všechny členy ČPS s výzvou vyjádřit se svobodně, bez pocitu omezení, byť je jakkoliv dnes pochopitelný, k náplni činnosti komise.

Komise se shodla na následující formulaci ústředního cíle své činnosti: *Přispět k zvýšení úrovně psychologie jako vědy i úrovně psychologické praxe kritickým zhodnocením pozitivních a negativních trendů ve vývoji československé psychologie, zejména v posledních dvou desetiletích. Věnovat zvýšenou pozornost deformačnímu údobí a jeho dlouhodobým důsledkům. Aktivně se zabývat rehabilitací: 1. ideových a morálních hodnot ve vědecké práci a psychologické praxi, 2. rehabilitací institucí a 3. rehabilitací jednotlivců.*

Nové zdravé, polednové myšlenkové proudy v našem národním životě vyzývají a zavazují i jednotlivé vědní disciplíny (a psychologii obzvláště) provést bilanci, diagnostikovat stupeň pokroku či poškození, t. j. klást otázku, zda současný stav dané vědní disciplíny dosáhl v uplynulých dvou desetiletích úrovně, jež je srovnatelná se světovým standardem, či chceme-li být skromnější, zda jsme v úrovni nebo jak hluboko jsme pod úrovní našich národních možností. Historická komise se obrací do minulosti jako zdroje poučení o cestách, které se ukázaly nejen nesprávné, ale i nebezpečné a kterými již nechceme a nesmíme jít. Nechceme, aby historický rozbor byl akademický a samoučelný. Proto jej budeme orientovat především na výklad rozporů současnosti a na odstranění překážek dalšího rozvoje. V této naléhavé potřebě znát podrobně současný stav disciplíny stýká se úkol historické a rehabilitační komise se zájmem jednotlivých sekcí ČPS i s úkoly ideové komise ČPS, jejímž cílem je zabývat se na základě znalosti současné situace v naší a světové psychologii formulací perspektiv vývoje, tedy cestou, kterou chceme jít.

Česká psychologie nemá vůbec důvodu k spokojenosti. Připomeňme jen několik rozporů, jež jsou ve vědomí psychologů: Současný stav je charakterizován značným rozporem mezi „poptávkou a nabídkou“ psychologů. Sémě tohoto rozporu bylo zaseto v minulosti, kdy izolacionismus psychologické reprezentace v socialistických zemích nepostřehl počínající rozmach psychologie v pronikání do nejrůznějších i klíčových oborů lid-

V Ý Z V A

Psychodiagnostické a didaktické testy, národný podnik v Bratislave vyzýva všetkých kolegov-psychológov na spoluprácu pri tvorbe psychodiagnostických pomôcok domácej, t. j. československej proveniencie.

Testy, ktoré budú vyvinuté v Československu, by mali aspoň čiastočne nahradiť testy zahraničnej proveniencie, pretože pri nákupe licencií a autorských práv sú v niektorých prípadoch veľké devízové ťažkosti.

Kto má záujem a vôľu pracovať na vývine testov rôzneho zamerania, nech oznámi n. p. Psychodiagnostika o akú pomôcku ide, čo je schopný a ochotný podniku ponúknuť, prípadne ako si predstavuje prácu na vývine týchto testov.

Práca na vývine pôvodných československých testov je veľmi vážnou vedeckovýskumnou prácou, ktorú bude podnik podľa toho honorovať.

Predostreté ponuky Rada expertov n. p. Psychodiagnostica prejedná a po kladnom zhodnotení uzavrie podnik príslušné dohody.

PhDr. Vladimír Černý, riaditeľ podniku

NOVÉ PSYCHOLOGICKÉ PRACOVISKO
PRE VÝSKUM PROFESIONÁLNEHO VÝVINU A PORADENSTVA
NA UK V BRATISLAVE

Dňom 1. apríla 1968 Rektorát Univerzity Komenského po dohode a v spolupráci s Poverením SNR pre školstvo kreovali nové vedeckovýskumné a vedecko-aplikačné pracovisko „Ústav psychológie profesionálneho vývinu a poradenstva Univerzity Komenského“, ktorý už od začiatku roku 1969 začal systematicky rozvíjať svoju činnosť. Ústav má celouniverzitný charakter a v niektorých smeroch celoslovenskú pôsobnosť.

Poslaním nového Ústavu je: a) teoreticky skúmať problémy profesionálneho vývinu (kariéry) vo všetkých životných fázach človeka — od raného detstva cez dospievanie, dospelosť, starnutie a starobu včítane penzionovania a penzijného veku. Pôjde tu tiež o výskum pohybu pracovnej sily v smere horizontálnom ako aj vertikálnom. Osobitne sa pracovisko zameriava na otázky metodiky a organizácie výberu schopných pre vyššie, vysokoškolské vzdelanie a na štúdium ľudí s vysokoškolskou kvalifikáciou.

b) Na uvedenom základe a v náväznosti s inými odbormi rozvíjať základy školského a profesionálneho psychologického poradenstva. V tomto smere Ústav pre príslušné rezorty Slovenskej socialistickej republiky plní i funkciu odborného usmerňovateľa pri koncepčnom rozvíjaní poradenskej siete pri voľbe povolania na území Slovenska.

c) Pre Univerzitu Komenského Ústav plní tiež úlohy vedecko-aplikačné a operatívne. Spolupracuje pri výbere uchádzačov na fakulty UK a svo-

jím oddelením — Akademickou poradňou — prispieva praktickou poraden-skou činnosťou k pedagogickopsychologickej, mentálno-hygienickej a so-ciálnej starostlivosti o poslucháčov.

Ústav je súčasťou psychologických pracovišť UK. Jeho pracovníci sa preto podieľajú i na príprave psychológov na katedrách psychológie FFUK.

Doc. PhDr. J. Koščo

KATEDRA PSYCHOLOGIE — PEDAGOGIKY ÚSTAVU PRO DALŠÍ VZDĚLÁVÁNÍ STŘEDNĚ ZDRAVOTNICKÝCH PRACOVNÍKŮ V BRNĚ

V Ústavu pro další vzdělávání středně zdravotnických pracovníků (dále jen Ústav) byla psychologie zastoupena jedním psychologem téměř od samého začátku existence ústavu.

1. září 1968 byla ustavena katedra psychologie — pedagogiky, kterou tvoří tři psychologové, jeden pedagog a jeden technik — asistent.

Při vypracovávání koncepce práce katedry jsme byli vedeni snahou netříštit se v pracovním zaměření, ale směřovat i když z různých hledisek k jednomu ústřednímu problému. Jesliže posláním ústavu je zlepšování kvality zdravotnické péče prostřednictvím dalšího vzdělávání středních zdravotnických pracovníků (dále jen SZP), domníváme se, že můžeme tomuto procesu ze svého pracovního zařazení nejvíce prospět, zaměříme-li se na studium psychologických aspektů práce SZP; především na provedení psychologického rozboru povolání zdravotní sestry, sestavení psychologického profesiogramu a zjištění psychických předpokladů úspěšného výkonu sesterského povolání. Uskutečnění uvedených záměrů je motivováno tím, že jakákoliv snaha po uplatnění psychologických aspektů např. při výběru žákyň na SZŠ, v zaměření jejich základního i pomaturitního vzdělávání, v řešení personálních otázek hlavně pracovního hodnocení, interpersonálních vztahů aj. by zůstala bez předchozího rozboru povolání nesplnitelnou. Psychologický aspekt byl v předchozím období jak ve výuce tak v práci SZP téměř eliminován a dnešní praxe ukazuje, že tím došlo k nežádoucímu „přetechnizování“ a „odlidštění“ práce zdravotníků. První výsledky při řešení uvedených úkolů nám však ukazují, že respektování psychologických zásad při ošetřování nemocných by mělo být přímo organickou součástí odbornosti sesterského povolání a o to právě usilujeme ve své činnosti pedagogické i výzkumné.

Činnost pedagogická

V ústavu jsou školeni vybraní pracovníci všech dvanácti oborů SZP (pracující ve vedoucích funkcích, na specializovaných úsecích práce, jako učitelé péče o nemocné na SZŠ) i vedoucí ekonomicko-provozní pracovníci rezortu zdravotnictví. Ústav pořádá — prostřednictvím kateder, které jsou konstituovány podle jednotlivých oborů SZP — školící akce různé délky a různého zaměření — dlouhodobé specializační kurzy, krátkodobé kurzy tematické, kurzy cyklické a individuální školící místa.

Psychologická problematika je zařazována ve velké většině kurzů.

U kurzů dlouhodobých (4 semestr — přerušovaných) jde o větší celky psychologie. Pracovníci katedry navrhuji zařazování určité psychologické tematiky, personální obsazení přednášek odbornými psychology a pedagogy, ve velké míře externími přednášejícími, sami přednáší, vedou semináře, konzultace, účastní se přijímacích a závěrečných zkoušek, recenzují písemné práce frekventantů působí jako odborní vedoucí kurzů s výslovně monotematickou náplní — např. Dr. Hájková vede „Kurs psychologie a pedagogiky pro vedoucí sestry v jeslích, kojeneckých ústavů a dětských domovů“. Pracovníci katedry jsou často konzultováni v celoustavských otázkách týkajících se pedagogické práce — organizace nových kurzů, jejich obsahové zaměření, proporcionální zastoupení jednotlivých oborů, formy výuky aj. Od ustavení katedry psychologie a pedagogiky se touto problematikou intenzivně zabývá s. Ventrubová, prom. ped.

Obtížnost ped. práce spočívá v dosti odlišné úrovni předchozího vzdělání v psychologii u frekventantů, která je dána rozdílným věkovým rozložením i výše zmíněným podceněným výuky psychologie na SZŠ.

Činnost výzkumná

V první fázi bol proveden psychologický rozbor povolání nejpočetnější kategorie SZP — sestry pracující na nem. oddělení, byl sestaven psychologický profesiogram a zjištěné psychické předpoklady úspěšného výkonu sesterského povolání byly ověřeny metodou hodnocení pracovní výkonnosti a způsobilosti (prováděla Dr. Bartošová).

V resortním výzkumném úkolu MZd č. V-1 PKV spolupracuje PhDr. Šmahel na problematice výběru žákyň na SZŠ pomocí psychologických metod. Vedle účasti na resortním úkolu ověřuje test vlastní konstrukce, který má 2 části:

- a) zjišťování zájmu o obor pomocí předběžné informovanosti,
- b) zjišťování „humánních“ postojů k lidem, nebo lépe interpersonální sensitivity.

Současně vypracoval ve spolupráci s krajským dorostovým lékařem MUDr. Doležalem „Začleňovací štítek komplexního hodnocení“, který rovněž ověřuje.

PhDr. Hájková je zaměřena na vývojovou psychologii, hlavně na problematiku útlého věku a řešení nejzávažnějších psychologicko-pedagogických otázek kolektivní výchovy dětí. Ve spolupráci s Výzkumným ústavem pedagog. bude zpracovávat výzkumný úkol „Podíl a význam spontánních činností dítěte a činností organisovaných dospělým v jeslích a mateřských školách“.

PhDr. Bartošová zpracovává momentálně v rámci resortního výzkumného úkolu V-15 — „Diferenciace péče o hospitalisované nemocné“ úkol — „Výběr sester na oddělení intenzivní péče pomocí psychologických metod“, který je rozdělen na dvě části:

- a) určit psychické faktory, které podmiňují úspěšné plnění úkolů na oddělení intenzivní péče,
- b) navrhnout metody, které jsou vhodné pro výběr sester na oddělení intenzivní péče.

První část bude ukončena v 2. pololetí 1969.

Pro další psychologické studium práce SZP se jeví jako nejpotřebnější:

- a) motivace volby povolání a setrvávání v něm,
- b) schopnosti — především pozorování, poznávání a usuzování,
- c) interpersonální vztahy na nemocničním oddělení.

Vedle uvedených dvou základních činností jsou všichni pracovníci v úzkém kontaktu se zdravotnickými pracovišti, kde pracují jako odborní psychologové. Dr. Šmahel pracuje na dorostovém oddělení KÚNZ Brno, Dr. Hájková je v trvalém kontaktu s jeslemi MÚNZ Brno — a přechodně pracovala v dětské psychiatrické ambulanci Brno-venkov. Dr. Bartošová přechodně pracovala na psychiatrickém oddělení Vojenské nemocnice v Brně. Pracovníci katedry často také přednáší v kursech pro SZP v různých krajích, na seminářích různých odborů SZP i na seminářích lékařských, v SJEPA aj.

V předkládaném příspěvku jsme se pokusili seznámit psychologickou obec s nově vzniklým odborným pracovištěm a s pracovním zaměřením jeho členů.

PhDr. Vlasta Bartošová

BOLI SME NA KONGRESE V AMSTERDAME...

V dňoch 18.—22. augusta 1968 konal sa XVI. medzinárodný kongres aplikovanej psychológie v Amsterdame. IAAP (International Association of Applied Psychology) zahájila svoju kongresovú činnosť r. 1920 I. sjazdom, ktorý sa konal v Ženeve a na ktorom sa zúčastnilo 17 psychológov z ôsmich štátov. Počet účastníkov na ďalších sjazdoch mal stále progresívny trend a VIII. kongres konaný v Prahe v r. 1934 už zaznamenal 308 účastníkov zo šestnástich krajín. XVI. medzinárodný kongres v Amsterdame dosiahol doteraz najväčší počet účastníkov a to vyše 1300 zo 44 štátov. Z približne 40 psychológov z ČSSR sa aktívne zúčastnili štyria. Budúci kongres sa naplánuje na rok 1971 a má sa konať v dňoch 25.—30. júla v meste Liége v Belgicku.

Vynikajúcim usporiadateľom kongresu bol „Nederlands Instituut van Psychologen“ pod predsedníctvom H. R. Wijngaardena a J. Th. Snijdera, ktorý spolu s M. S. Vitelesom z Filadelfie, predsedom IAAP, mali úvodné prejavy na slávnostnom zahájení kongresu v modernej kongresovej budove večer 18. augusta. Ústrednou témou kongresu bola „Interakcia teórie a praxe v psychológii“, téma, ktorá zahrňuje prakticky všetky existujúce oblasti. Hoci oficiálnymi jazykmi boli angličtina, francúzština a nemčina, väčšina referátov odznela v angličtine. Boli však zabezpečené simultánne preklady na všetkých plenárnych zasadaniach a na mnohých sympóziách.

Okrem troch hlavných referátov na plenárnych zasadaniach boli usporiadané sympóziá a tématické krúžky (paper sessions), ktoré prebiehali paralelne po celý deň. Na sympóziách medzinárodne uznávaný, eminentný expert podal vyčerpávajúcu správu a prehľad o určitom probléme, potom nasledovali vopred prihlásené diskusné príspevky pod vedením vedúceho diskusie. Denne sa konalo päť sympózií. Na tématických zasadaniach informačné referáty boli roztriedené podľa jednotlivých tématických okruhov a vynikajúci špecialisti informovali o svojich stanoviskách k nim. Denne bolo asi 6—10 „paper sessions“, na ktorých odznelo priemerne 7 referátov doplnených filmami.

Jeden deň sa venoval exkurziám pracovných skupín, ktoré boli voliteľné a mali charakter seminárov. Navštívilo sa celkove asi 40 rôznych psychologických pracovísk, laboratórií, výskumných ústavov, kliník a iných zdravotníckych zariadení v samom Amsterdame ako i v iných univerzitných mestách — Groningen, Leyden, Utrecht, Nijmegen v Rotterdame a v Hágu. Pracovníci príslušných inštitúcií informovali účastníkov o svojej činnosti a problémoch, ktoré riešia na pracovisku.

V stručnej správe je možné iba vymenovať otázky a tématické okruhy, ktorými sa zaoberali referáty:

Neuropsychológia ako veda, Socio-emocionálne problémy vo vývojevých krajinách; Etické problémy aplikácie psychológie; Otázky sociálnej psychológie, vývinovej psychológie, psychodiagnostiky, ergonómiky, klinickej psychológie, metodológie; Príspevky experimentálnej psychológie ku klinickej psychológii; Modely rozhodovania v aplikovanej psycho-

lógii; Kultúrna deprivácia; Učenie reči; Aplikácia teórie učenia na terapiu; Vyučovanie pomocou komputero; Výskum vo výbere a rozmiestňovaní personálu; Experimentálny prístup organizácii; Nový vývoj v teórii testov; Zmena postojov pomocou masových prostriedkov; Práca a únava; Postupy merania a vyhodnocovania na zlepšenie učenia študenta; Zlepšenie postojov k práci participáciou; Psychológia a sociálna zmena vo vývojových krajinách; Poradenstvo za pomoci komputero; Meranie priebehu a výsledku v psychoterapii; Psychofyziologické merania: stres; Ciele, programy a hodnotenia vo výchove; Vplyv formálnej organizácie ľudského správania v pracovnej situácii; Príspevky klinickej psychológie k duševnému zdraviu; Meranie kreativity; Ľudská výkonnosť v nepretržitej práci; Medzikultúrne štúdie; Trestanie ako metóda usmerňovania; Testovanie vo veľkom meradle; Aktuálne problémy adoloscetov; Neuropsychológia pri diagnostikovaní lokálnych mozgových poranení; Technologické upotrebenie; Dôsledky a výsledky učenia senzitivity; Socio-psychologické problémy výchovy; Výsledky medzikultúrneho výskumu správania vedúceho pracovníka prostredníctvom organizovaných simulácií; Predikácia výkonnosti v priemysle.

Organizátori kongresu zhromaždili celý materiál do približne 700-stránkového zväzku, ktorý mal byť vytlačený koncom minulého roku a ktorý možno získať od vydavateľstva Swets Zeitlinger, Keizersgracht 471, Amsterdam, Holland. Na tomto mieste by sa žiadalo spomenúť, že to isté vydavateľstvo usporiadalo v kongresovej budove stálu výstavu kníh, časopisov a iných odborných publikácií, psychodiagnostických pomôcok ako i laboratórnych zariadení a prístrojov.

K najnavštevnejšej prednáške nesporne patril prejav A. L. Luriju z Moskvy, prednesený v prvý deň kongresu, na tému „Neuropsychológia ako veda“. Prednášateľ upútal nielen obsahom, ale i svojím spontánnym humorom a temperamentom si získal sympatie u všetkých.

Nie je možné nezmieniť sa aj o podujatiach neodborného charakteru usporiadaných v rámci kongresu ako jeho organickej súčasť. Nemalý význam mali kuloárové diskusie, či už na neformálnom posedení v kongresovej budove, prestávke pre účastníkov zjazdu usporiadaného koncertu Concertgebouw-orchestra, či na recepcii v Rijksmuseum, či v člne na okružnej plavbe cez nočný Amsterdam po nespočetných kanáloch s kúzelnou, svojráznou architektúrou, čistučkými domovými fasádami (ako keby ich boli deň pred našim príchodom šampónom umývali), s typickou prístavnou štvrťou, veternými mlyni a nádhernými kvetmi.

Vrcholným zážitkom však bol ohlas účastníkov na záverečnú reč prezidenta kongresu, v ktorej povedal: „...nemôžem nevyjadriť sympatiu československému ľudu...“ (Účastníci reagovali spontánnym povstaním a dlhotrvajúcim potleskom.)

Napokon považujem za nevyhnutné konštatovať, že tradičná pohostinnosť štátu, kde sa kongres konal, ešte vyvrcholila v dňoch po kongrese, keď sme boli nútení „predĺžiť si“ pobyt v Amsterdame pre známe udalosti v ČSSR. I za to patrí usporiadateľom naša úprimná vďaka.

M. K.

ŠTUDIJNÁ CESTA DO USA

Doc. dr. O. Kondáš bol na krátkodobej študijnej ceste v USA (od 14. 11. do 15. 10. 1968) na pozvanie programového výboru 28. medzinárodného kongresu o alkohole a alkoholizme a pozvanie Asociácie pre rozvoj behaviorálnych terapií. O poznatkoch z cesty referoval na schôdzi Západoslóvenskej OS SPS a preto z jeho správy o tejto študijnej ceste vyberáme len niekoľko poznámok, o výskume a výuke.

Výskum je pomerne intenzívny a dobre technicky vybavený. Tematiku výskumu volí – hlavne na univerzitách – sám bádateľ, ináč sa prihliada na možnosť získať granty, ktoré v oblasti klinicko-psychologického výskumu financuje hlavne Národný inštitút duševného zdravia (NIMH). Okrem možnosti objednávať hotové prístroje, využívajúc pre vývoj metódi i vlastné technické oddelenia. Výskumu slúžia dobre vybavené dokumentačné strediská, ktoré sa špecializujú na dominantnú problematiku príslušného výskumného strediska. Odborní dokumentační pracovníci sú schopní vyhotoviť a notované rešerše behom 5–10 dní. (V jednom z navštívených stredísk obsahovali rešeršné karty – so systémom desiatinného triedenia – dokonca podstatný výťah článku!) V porovnaní s našimi podmienkami treba tiež vyzdvihnúť väčší počet pomocných pracovníkov, ako sú laboranti a sekretárky, čo je zrejme ekonomicky výhodné.

Pred obsiahlejším výskumom robí príslušný pracovník prehľadovú štúdiu z literatúry, ktorú často aj uverejní. Už pred publikovaním vyjdú mnohé práce cyklostylované a o výsledkoch výskumu zvyknú prednášať, a to tak v rámci podujatí sekcií psychologickéj asociácie, ako aj na iných pracoviskách s podobným zameraním alebo na univerzitách. Okrem toho vydávajú stručné výročné správy o ukončených výskumných prácach, takže propagácia výsledkov výskumu sa javí intenzívnejšie ako u nás.

Z našich prác poznajú tie, ktoré boli publikované v angličtine; len výnimočne špičkoví odborníci sú informovaní o prácach so širšími súhrnami. Zdá sa, že prax publikovať významnejšie a úzko špecializované práce v svetových jazykoch, prípadne uverejňovanie širších súhrnov (ktoré by mali ráz mikročlánkov) je vhodnou formou reprezentácie našej výskumnej činnosti i jej prenikania do sveta. Pritom sa javí, že napriek odlišným pracovným podmienkam mnohé naše psychologické štúdie a články dobre obstoja i v medzinárodnej konkurencii.

Výuka psychológie sa líši od univerzity k univerzite. Všeobecne však prevláda dôraz na metodologickú pripravenosť i získanie predbežných praktických skúseností. Pri porovnávaní s nami sa ukazuje, že náš poslucháč dostáva širšie poznatkové spektrum, kým americký študent psychológie sa pomerne skoro špecializuje. Špecializovaná výuka začína naplno už od 2. ročníka, pričom v posledných dvoch ročníkoch (pred ročnou praxou) zahrnuje plán výuky väčšie množstvo paralelne voliteľných prednáškových kurzov. Študijnú literatúru predpisuje príslušný profesor a nie je úplne jednotná.

V Ph. D. tézach sa kladie dôraz na metodickú prepracovanosť, tematicky nemusí byť nóvum, vyskytuje sa skôr aktuálna problematika. Tému si volí sám poslucháč, konzultuje mu ju člen Katedry (Departmentu) a su-

pervizor z pracoviska, kde koná výskum. Výskum k doktorskej práci sa robí v rámci jednoročnej praxe (internship), ktorou prechádza poslucháč pred ukončením, t. j. predtým než nastúpi na miesto klinického psychológa, pričom pracuje pod vedením skúseného psychológa.

Z ďalších dojmov možno spomenúť, že vnútorné zariadenie mnohých psychiatrických oddelení u nás dokáže konkurovať americkým oddeleniam štátnych nemocníc s výnimkou vybavenia personálom. Súkromné nemocnice sú vybavené komfortne, avšak pobyt v nich je drahý.

O. K.

MEZINÁRODNÍ KONFERENCE SOCIÁLNÍCH PSYCHOLOGŮ V PRAZE

Ve dnech 7.—11. října 1968 se konalo v pražském hotelu International významné mezinárodní setkání sociálních psychologů. Konferenci uspořádal Psychologický ústav ČSAV spolu s výborem Transnational Social Psychology při Social Science Research Council (New York) a Evropskou asociací pro experimentální sociální psychologii (European Association for Experimental Social Psychology). Uspořádání pražské konference bylo dohodnuto na mezinárodním setkání sociálních psychologů ve Vídni v dubnu 1967 a její program byl připraven mezinárodním výborem ve složení Henri Tajfel (Anglie) — předseda, Martin Irle (NSR), Vladimír Jadov (SSSR), Jaromír Janoušek (ČSSR), Harold Kelley (USA) a Serge Moscovici (Francie). Organizaci zajistil československý přípravný výbor — Vladimír Tardy (předseda), Anton Jurovský (předseda Čs. psychologické společnosti), Věra Bokorová, Zdeněk Helus a Jaromír Janoušek (tajemník). Za Social Science Research Council spolupracoval prof. Singer a významnou pomoc poskytlo Středisko pro symposia ČSAV, vedené dr. Panczakem.

Vynikající obsazení předními sociálními psychology a intenzivní pracovní náplň učinily z konference svého druhu výjimečnou událost v této moderní, rychle se rozvíjející vědní oblasti. Spolu s 12 pracovníky z Československa se konference zúčastnili 3 sociální psychologové z Anglie, 3 z Francie, 2 z Holandska, 3 z Itálie, 2 z Jugoslávie, 1 z Kanady, 3 z Německé spolkové republiky, 1 z Nórska, 1 z Polska, 1 z Rumunska, 1 ze Sovětského svazu, 9 z USA. Mezi účastníky byla řada známých zahraničních sociálních psychologů jako Leon Festinger, Morton Deutsch, Claude Flament, Hilda Himmelweitová, Henri Tajfel a další. Kromě představitelů pořádajících institucí uvítal účastníky za presidium ČSAV akademik Jan Filip. Předseda ČSAV František Šorm uspořádal pro účastníky konference banket.

Vlastní program konference se skládal jednak z plenárních zasedání, jednak z pracovních skupin. Na plenární zasedání byly zařazeny tři přednášky s koreferáty. D. T. Campbell referoval o „Quasi-experimentálních projektech pro sociálně psychologické vyhodnocování společenských experimentů“, H. Himmelweitová o „Sociálně psychologických aspektech výchovy“, M. Deutsch o „Produktivních a destruktivních konfliktech“. V bohaté diskusi byly posouzeny možnosti i meze základního sociálně

psychologického výzkumu vzhledem k požadavkům ekonomických projektů, školských reforem, mezinárodních vztahů a jiných oblastí společenské praxe.

Těžištěm konference bylo jednání šesti pracovních skupin, kde byla prodiskutována řada výzkumných sdělení a zaujato stanovisko k současnému stavu v jednotlivých problémových okruzích. Šlo o skupiny „Socializace dětí a mládeže“, „Konsonance a disonance v poznání a chování“, „Interpersonální konflikty“, „Psychologie jazykové komunikace“, „Mezi-skupinové vztahy“ a „Sociální vnímání“. Jednání pracovních skupin, které bylo potom zhodnoceno na závěrečném plenárním zasedání, svědčilo o značném pokroku sociálně psychologického výzkumu co do kladení problémů i způsobu jejich řešení. Obsáhlo široké spektrum otázek od interpersonální percepce, komunikace a interakce přes začleňování individua do sociálních struktur až po psychologické aspekty vztahů širších sociálních skupin, vrstev a národů. Po metodologické stránce byla věnována pozornost laboratornímu experimentu, využití experimentálních her, komparativním výzkumům i tvorbě matematicko-logických modelů. Českoslovenští účastníci se aktivně zúčastnili jako referenti i jako diskutující. Prokázali, že přes krátkou dobu, co se u nás sociální psychologie rozvíjí (prakticky od r. 1963), bylo dosaženo dobré mezinárodní úrovně. Materiálně technické vybavení našich pracovišť je však zcela nevyhovující a brzdí větší rozmach laboratorního výzkumu, ke kterému jsou jinak u nás příznivé teoretické i metodologické předpoklady.

V průběhu konference měli zahraniční účastníci možnost seznámit se s Prahou a jejími památkami i se současnou československou kulturou. Vyslovovali se velmi kladně o celém programu i organizačním zajištění konference.

Přátelská atmosféra, v níž celé jednání probíhalo, vyústila v podněty k novým formám mezinárodní výzkumné spolupráce. Byly posouzeny možnosti utvoření trvalých malých mezinárodních kolektivů pro otázky socializace, disonance, psycholingvistiky, národnostně a kulturně srovnávacích výzkumů. Velká pozornost byla věnována podmínkám pro pracovní kontakty studentů a mladších výzkumných pracovníků a systematické výměně vědeckých informací.

Pražská konference se tak stala významnou událostí v rozvoji sociální psychologie v mezinárodním měřítku a zároveň výrazným stimulem k dalšímu rozvoji tohoto vědního oboru u nás.*) Československý podzim roku 1968 se však postaral ještě o další důležitou dimenzi tohoto vědeckého setkání. Sociálně psychologická konference, plánovaná na tento podzim jako jedna z mnoha vědeckých konferencí dalších, se stala jednou z hrstky konferencí, které se podařilo uskutečnit v plánovaném termínu a s plánovaným programem. Zahraniční kolegové projevili plné pochopení pro naši situaci a vyjádřili nám hluboké sympatie.

Jaromír Janoušek

*) Hlavní materiály z konference budou publikovány v účelovém vydání v původním anglickém znění. Zájemci nechtě napíší na adresu Oddělení sociální psychologie Psychologického ústavu ČSAV, Purkyňova 2, Praha 1.

SEMINÁRE PRE VOĽBU POVOLANIA

Od roku 1967, kedy sa začali na základe výnosu Ministerstva školstva z 10. V. 1967 konštituovať na Slovensku Strediská pre voľbu povolania, vznikla vážna otázka, ktorá je nakoniec nedoriešená dodnes: ako poradenstvo pri voľbe povolania robiť, ak sa táto oblasť psychológie na katedre psychológie nikdy neprednášala. V spomínanom výnose MŠK mal za úlohu metodicky usmerňovať činnosť stredísk pre voľbu povolania na Slovensku Psychologický ústav FFUK v Bratislave, resp. Stredisko pre školské a profesionálne poradenstvo Ústavu, z ktorého v minulom roku vznikol samostatný Ústav psychológie profesionálneho vývinu a poradenstva UK. Zodpovedným pracovníkom za túto prácu bolo zrejmé, že je potrebné rešpektovať u nás pomerne silnú a vyspelú tradíciu psychotechniky, avšak iba natoľko, pokiaľ to je v súlade s poznatkami, ku ktorým sa dospelo v čase, keď sa u nás v problémoch voľby povolania ani nepracovalo ani nevyučovalo, v krajinách s vyspelým poradenstvom. Naväzovanie na skúsenosti i teoretické a metodické prístupy známe zo zahraničných prameňov bola zrejme najschodnejšia cesta, ak sa chceme vyhnúť hrubému a vulgarizovanému empirizmu, ku ktorému sú zrejmé tendencie. Stále zrejmejším sa stával predpoklad, že cesta pri posudzovaní vhodnosti k povolaniu, ako hlavnej úlohe profesionálneho poradenstva, je možná predovšetkým alebo iba individualizovaným vyšetrením „klinického“ charakteru, v ktorom má každý z absolventov psychológie tiež určité skúsenosti a vedomosti a že skôr treba vidieť profesionálne problémy osobnostne viazané a determinované, ako potrebu plniť určité par excellence ekonomické či školské problémy a úlohy.

Pracovných schôdzok, na ktorých sa prednášali vybrané témy z profesionálneho poradenstva, pokiaľ to dovoľovali časové i personálne možnosti, sa okrem odborných psychológov, ktorých momentálne pracuje v SVP na Slovensku sedem, zúčastňovali aj iní odborní pracovníci zo SVP, prirodzene, okrem zástupcov školstva. Stalo sa temer pravidlom, že časť odborných seminárov pracovníkov SVP, v ktorej sa konali prednášky, bola zároveň zasadaním Sekcie poradenskej psychológie SPS. Doteraz odzneli na týchto zasadaniach tieto témy:

1. Posudzovanie vhodnosti k povolaniu psychologickými testami.
(prednášal R. Kostolanský)
2. Profesionálne informácie, ich podstata, šírenie a využitie v profesionálnom poradenstve.
(prednášal R. Kostolanský)
3. Šírenie profesionálnych informácií vo vyučovacom procese na ZDŠ.
(prednášal R. Kostolanský)
4. Záujmy, ich zisťovanie a miesto v profesionálnom poradenstve.
(prednášala M. Vallašková)
5. Profesionálny vývin, jeho posudzovanie a využitie v profesionálnom poradenstve (prednášal R. Kostolanský)
6. Štruktúra monografie povolania ako podklad pre vypracovanie profesionálnych informácií.
(prednášal D. Fabián)

7. Postup psychologického vyšetovania na SVP.

(prednášala G. Brozmanová)

Prednášky sa doteraz stretali so značným ohlasom a nazdávame sa, že pokiaľ nemáme k dispozícii vhodnú literatúru z otázok profesionálneho poradenstva či už domácej alebo zahraničnej proveniencie, je nevyhnutné v týchto podujatiach pokračovať.

R. Kostolanský

KONFERENCE O EXPERIMENTÁLNI PSYCHOLOGII

(XI. Tagung für experimentelle Psychologie, Bern, 31. 3.—2. 4. 1969)

Na pozvaní pořadatelů se zúčastnila skupina českých a slovenských psychologů již tradičního setkání experimentálních psychologů, jehož organizací byl pověřen tentokrát Psychologický ústav university v Bernu, vedený prof. dr. R. Meilim.

Konference byla organisována na způsob řady symposií, kde hlavní referující připravil vždy úvodní téze a po něm hovořili k jednotlivým částem tématu další přednášející. Obvykle pak navazovala diskuse s výměnou zkušeností. Konference se zúčastnilo kolem 200 odborníků ze Švýcarska, NSR, Rakouska a dalších zemí, převážně příslušníků mladší generace, kteří velmi aktivně participovali na přípravě programu a na diskusi.

Prvé dopoledne bylo věnováno symposiu o psycholinguistice verbálního učení, které se zabývalo hlavně významem formálních řečových modelů. Odpoledne se věnovali účastníci symposiím o experimentálně kontrolované terapii chování, použití stochastických měřících modelů, zkoumání chování v dlouhých časových údobích a použití elektronických počítačů v experimentální psychologii, které probíhaly v paralelních zasedáních.

Na druhý den bylo připraveno rozsáhlé symposium o aktuálních problémech neuropsychologie. Referováno bylo zejména o neurofysiologických základech experimentálních výzkumů pomocí EEG, o významu stereotaktických operací pro výzkum mozku a neurofysiologii, o vztahu kortikálních a subkortikálních potenciálových změn k projevům orientační reakce, očekávání a motorické připravenosti, o použití počítačů v neuropsychologii a j. Mezi referenty byli pochopitelně také lékaři, neurofysiológové, a podle našeho názoru šlo v některých úsecích spíše o syntetické přehledy toho, co bylo dosud ve světě vykonáno, než o výsledky vlastních, originálních výzkumných prací. I tak však šíře zájmu o neuropsychologii mezi účastníky konference je pozoruhodná.

Velmi atraktivní byla pro většinu účastníků symposia o výzkumu myšlenkových procesů, o teorii detekce signálů a o možnostech využití sémantického diferenciálu v psychologii.

Poslední den jednání byl věnován formalizujícím teoriím podobnosti, jež souvisí s otázkou psychologického měření a škálování. Uplatnila se zde především skupina matematických psychologů, jež je zejména v NSR dosti početná.

Konference byla spojena s výstavou psychologických publikací známého Huberova nakladatelství.

Českoslovenští účastníci měli možnost navštívit také Psychologický ústav university v Bernu i některá další psychologická pracoviště ve Švýcarsku. Na Psychologickém ústavu v Bernu studuje kolem 100 posluchačů psychologie, pracoviště je motické oblasti. Značný důraz je kladen na semináře, cvičení a diskusi vědeckých problémů, samostatné studium literatury od prvního semestru; systém praktického výcviku je zde propracován zejména v oblasti poradenství, kde má ústav již mnohaletou tradici. Na psychologii práce je zaměřen na příkl. Psychologický ústav v Curychu nebo Neuchâtelu. Studium může být ukončeno buď licenciátem nebo doktorátem, dále existuje zvláštní diplom pro ty, kdo se věnují výchovnému poradenství

a školní psychologii. Mezi jednotlivými universitami jsou dosti značné rozdíly jak v koncepci studia, tak v udělováních diplomůch.

Setkání bylo pro československé účastníky poučné v mnohém směru. Ukázalo především v konfrontaci, že mnohé úseky základního psych. výskumu nejsou u nás zatím dostatečně obsazeny a rozvíjeny. Opožďuje se také silně využívání počítačů v psychologii. Zdá se, že u menších universit je nevhodnější budovat jedno centrum pro několik oborů. Mnohem více je třeba se věnovat plánovitému řízení rozvoje vědy, a to včetně vytvoření nezbytných materiálních a personálních podmínek, neboť jenom tak lze v případě psychologických disciplín zabezpečit rentabilitu společenské investice, začínající přijetím většího počtu posluchačů na vysoké školy. Nutno se také vážně zamyslet nad přípravou nejmladší vědecké generace již během studia na vysoké škole. Mám na mysli otázku, zda na příkl. část nadaných posluchačů nemá být připravována po první státní zkoušce směrem k dosažení doktorátu, t. j. k intenzivní samostatné teoretické práci.

Doc. dr. B. Chalupa, CSc.

PŘED XIX. MEZINÁRODNÍM KONGRESEM PSYCHOLOGIE V LONDÝNĚ

Historie mezinárodních kongresů psychologie a mezinárodních kongresů aplikované psychologie*)

A. MEZINÁRODNÍ KONGRESY PSYCHOLOGIE:

Místo	Rok	President	Počet přítomných
I. Paříž	1889	J. M. Charcot (čest. pres.)	203
		T. Ribot	300
II. Londýn	1892	H. Sidgwick	450
III. Mníchov	1896	C. Stumpf	430
IV. Paříž	1900	T. Ribot	475
V. Řím	1905	L. Bianchi (čest. pres.)	
		G. Sergi	600
VI. Ženeva	1909	T. Flournoy	200
VII. Oxford	1923	C. S. Myers	200
VIII. Groningen	1926	G. Heymans	826
IX. New Haven	1929	J. McK. Cattell	
		J. R. Angell (vicepres.)	
X. Kodaň	1932	H. Höffding (zemřel před zasedáním)	přes 200
		E. Rubin	592
XI. Paříž	1937	P. Janet (čestný pres.)	
		H. Piéron	658
XII. Edinburgh	1948	J. Drever (onemocněl)	
		G. Thomson	658
XIII. Stockholm	1951	D. Katz	1021
XIV.		E. A. Bott	
		E. C. Tolman	1183
XV. Brusel	1957	A. Michotte	1833
XVI. Bonn	1960	K. Büchler (čest. pres.)	
		W. Metzger	1902
XVII. Washington	1963	E. G. Boring	
XVIII. Moskva	1966	A. N. Leontěv	

B. MEZINÁRODNÍ KONGRESY APLIKOVANÉ PSYCHOLOGIE:

	Rok	Místo		Rok	Místo
I.	1920	Ženeva	IX.	1949	Bern
II.	1921	Barcelona	X.	1951	Göteborg
III.	1922	Milán	XI.	1953	Paříž
IV.	1927	Paříž	XII.	1955	Londýn
V.	1928	Utrecht	XIII.	1958	Řím
VI.	1930	Barcelona	XIV.	1961	Kodaň
VII.	1931	Moskva	XV.	1964	Ljubljana
VIII.	1934	Praha	XVI.	1968	Amsterdam

Pozn. *) Sestavila M. Sedláková podle Misiaka-Sextona: History of psychology, New York-London 1966.

INTERNATIONAL JOURNAL OF PSYCHOLOGY
 JOURNAL INTERNATIONAL DE PSYCHOLOGIE
 Vydáva štvrťročne International Union of Psychological Science
 (IUPS).

* * * * *

International Journal of Psychology sa venuje medzikultúrnym porovnávaniam psychologických javov vo všetkých oblastiach všeobecnej, detskej a sociálnej psychológie. Venuje sa tiež medzinárodným konfrontáciám teórií a metód, v ktorých sa psychológovia z jednotlivých krajín líšia z dôvodov ich rodnej kultúry a formovania. Je orientovaný na základný výskum a teóriu a uverejňuje vedecké články v jazyku anglickom alebo francúzskom. V každom čísle poskytuje Medzinárodná platforma pre psychológov informácie o IUPS a členských národných spoločnostiach a uverejňuje názory a diskusie o medzinárodne dôležitých problémoch.

Redaktor: G. de Montmollin, 28 rue Serpente, Paris VIe.

Zástupca redaktora (Medzinárodná platforma): G. Nielsen, University of Aarhus (Dánsko).

Ročné predplatné (4 čísla)

Jednotlivé číslo

\$ 2,00 39 F.

\$ 2.00,

ktoré treba poslať na Dunod, 29 rue Bonaparte, Paris VIe.

* * * * *

Obsah č. 4, Vol. 3, 1968

SÚČASNÉ PERSPEKTÍVY VO VÝVINOVEJ PSYCHOLÓGII

Detské správanie a vývin. Behaviorálna analýza, S. W. BIJOU.

O vôľovej činnosti a jej štruktúra hierarchií, J. S. BRUNNER
 a B. BRUNNER.

K výskumu intelektuálneho vývinu dieťaťa, P. R. GALPERIN.

Štúdium kompetencie v kognitívnej psychológii, J. MEHIER
 a T. C. BEVER.

Piagetovo hľadisko, J. PIAGET.

MEDZINÁRODNÁ PLATFORMA PRE PSYCHOLÓGOV.

-rk-

EDIČNÝ PLÁN SLOVENSKEHO PEDAGOGICKEHO NAKLADATELSTVA
NA ROK 1969 A 1970

NÁVRH NA ROK 1970

I. <i>Základné pedagogické a psychologické diela</i>	3. Kuric a kol.: Psychologické praktiká		
1. Bakoš a kol.: Aktuálne problémy v pedagogike, KPPL	4. Tvrdoň: Dejiny hudby		
2. Baláž a kol.: Pracovná výchova, KPPL	<i>Základné pedagogické a psychologické diela</i>		
3. Karšai: J. A. Komenský a Slovensko, KPPL	Pravdík:		
4. Kotoč a kol.: Slovenské školstvo po oslobodení, účel	Svetonázorová výchova mládeže — jej stav, problémy a aktuálne otázky	1.	14,—
5. Hvozdík: Psychologický rozbor škol. neúspechov žiakov, KPPL	Hargaš:		
6. Marko: Vpravovanie sa detí do školského prostredia, KPPL	Profesionálna orientácia na základnej škole — účel. nákl.	1.	9,—
7. Erlebach a kol.: Hodnotenie žiaka, KPPL	Daniš:		
8. Blaškovič—Jurčo—Pardel: Úvod do psychológie v obrazoch a príkladoch, KPPL	Aktuálne otázky filozofie výchovy	1.	12,—
9. Klindová: Utváranie pojmov u detí od 3 do 7 rokov, KPPL	Brenčičová:		
10. Jurčo: Kapitoly zo všeobecnej psychológie — Pamäť, predstavy	Výchovné aspekty v detskej organizácii	1.	10,50
11. Holas: Kapitoly zo všeobecnej psychológie — Myslenie	Smirnov:		
12. Pardel—Koščo: Kapitoly, zo všeobecnej psychológie — Psychologické vedy	Problémy psychológie pamäti	1.	26,—
13. Adamovič a kol.: „Rozumovo zostávajúce deti“	Samolovcev a kol.:		
14. Ružička: Gymnaziológia	Základy andragogiky	1.	22,—
II. <i>Knižnica metodickéj literatúry</i>	Ďurič:		
1. Karfíková: Modernizácia technickej základne vyučovania — účel	Výkonnosť a únava vo vyučovacom procese	1.	15,—
III. <i>Pedagogické aktuality</i>	Claus—Hiebsch a kol.:		
1. Pardel a kol.: „Psychologické otázky základného vzdelania“	Psychológia detstva a dospievania	2.	32,—
2. Ďurič a kol.: Psychologické služby škole	Schmidt:		
IV. <i>Rodičom o výchove detí</i>	Posudzovanie ľudského správania Ratingškálami	1.	6,—
1. Forst a kol.: Naše dieťa od 3 po 6 (prekl. z nemč.), KPPL	Kotoč a kol.:		
2. Forst a kol.: Naše dieťa od 6 po 10 (prekl. z nemč.), KPPL	Výchova v diele V. I. Lenina	2.	38,—
3. Špendla a kol.: Výchova dospievajúcej mládeže, KPPL	<i>Knižnica metodickéj literatúry</i>		
V. <i>Vysokoškolské učebnice</i>	Sumarová—Schronk:		
1. Mátej a kol.: Dejiny českej a slovenskej pedagogiky	Príručka riaditeľa a školského inšpektora	1.	10,—
2. Bažány: Psychológia dieťaťa problémového	Gaži:		
	Výchova a vzdelávanie detí s dlhotrvajúcou chorobou	1.	14,—
	Opata:		
	Výchova 11—15-ročných žiakov	1.	12,—
	Koblewská:		
	Škola a prostriedky masového pôsobenia	1.	14,—
	Ponfuchová—Olša—Schmidt—Kostolanský:		
	Informácie o povolaniach — stavebníctvo		

KONKURZ

Riaditeľ národného podniku Psychodiagnostické a didaktické testy v Bratislave, Námestie ľudových milícií č. 4, vypisuje konkurz na obsadenie nasledovných voľných miest:

2 miesta na funkciu samostatný vedecký pracovník — požadovaná kvalifikácia: ukončené vysokoškolské vzdelanie, odbor psychológia alebo pedagogická psychológia, kandidát vied, 5—8 rokov praxe.
Platové podmienky: zaradenie v tr. T-13, platové rozpätie 2390—3070 Kčs + 30 % prémie a podiely.

2 miesta na funkciu samostatný vývojový pracovník — požadovaná kvalifikácia: ukončené vysokoškolské vzdelanie, odbor psychológia alebo pedagogická psychológia. O miesto sa môže uchádzať aj psychológ bez praxe.
Platové podmienky: zaradenie v tr. T-11, platové rozpätie 1970—2510 Kčs + prémie a podiely podľa dohody.

Žiadosti so životopisom pošlite priamo na adresu podniku k rukám riaditeľa.

S ú b e h y

Ústav zdravotnej výchovy Bratislava, Martanovičova 6, vypisuje súbeh na miesto psychológa so špecializáciou klinickej psychológie, zameraného na sociálnu psychológiu (výskum). — Lehota jeden mesiac od uverejnenia.

Platové podmienky sú stanovené platovým poriadkom a dohodnú sa osobne (2200—2800 Kčs).

Žiadosti doložené životopisom a dotazníkom treba poslať horeuvedenému ústavu do jedného mesiaca po uverejnení tohto súbehu.

Ústav zdravotnej výchovy

Výzkumný ústav psychiatrický v Praze přijme psychologa (na plný úvazek) pro účast ve výzkumu psychoterapeutického procesu. Mimořádně výhodné platové podmínky, pracoviště v centru Prahy. Jde o projekt v zahraniční spolupráci (USA). Hledáme též psychology se zájmem o částečný úvazek. Zájemci nechtě se obrátí přímo na koordinátora projektu. Adresa: PhDr. L. Kubička, CSc., Výzkumný ústav psychiatrický, Praha-Bohnice, tel. 841-492, 842-984.

Filozofická fakulta Univerzity P. J. Šafárika vypisuje konkurz na nasledovné miesta pre katedru psychológie so sídlom v Košiciach:

1 miesto docenta, alebo odb. asistenta pre vývinovú psychológiu,

1 miesto odb. asistenta pre sociálnu psychológiu.

Informácie možno získať na Katedre psychológie Filozofickej fakulty UPJŠ v Košiciach, Leninova č. 71, číslo telefónu 246-52.

Prijme sa ihneď klinický psychológ (i dvaja). Plat: strop rozpätia + 300 Kčs úzkoprofilový príplatok. Byt pre slobodného v samostatnej izbe, pre ženatého trojizbový byt. Informácie: Psychiatrická liečebňa Hronovce, okr. Levice.

ONV Trenčín — odbor školstva vypisuje súbeh na obsadenie vedúceho Okresnej psychologickéj poradne a poradne pre voľbu povolania v Trenčíne. Podmienky: ukončené vysokoškolské vzdelanie príslušného smeru, aspoň dvojročná prax. Platové podmienky podľa Smerníc MŠ SSR. Zariadený 3-izbový byt.

Žiadosti treba zaslať do 15. 9. 1969 na ONV — odbor školstva.

DOC. DR. JÁN HVOZDÍK CSc. 50-ROČNÝ

Pred nedávnom sa dožil 50 rokov života univ. doc. PhDr. Ján Hvozdič, riaditeľ Krajskej psychologickkej výchovnej kliniky a Strediska pre voľbu povolania v Košiciach, autor viacerých publikácií z oblasti pedagogickej psychológie, zameraných najmä na problematiku školského prospechu. Doc. Hvozdič je na najvýchodnejšej časti našej republiky pri rozvíjaní psychologických služieb a naposledy i budovaní školiaceho pracoviska pre psychológov, autoritou prvoradej kvality a osobnosť, ktorá na tomto teritóriu urobila obrovský kus práce. Okrem týchto úzko regionálnych hľadísk, doc. Hvozdič pracuje ako predseda sekcie poradenskej psychológie bývalej ČSPS.

Želáme mu veľa síl a elánu do ďalších rokov, najmä pri zriaďovaní katedry psychológie na PFUPJŠ v Košiciach.

red.

Dr. JÁN HRUBALA TRAGICKY ZAHYNUL

Celú našu psychologickú obec prekvapila správa, že dňa 22. januára 1969 tragicky zahynul pri vykonávaní svojich služobných povinností Dr. Ján Hrubala, riaditeľ Krajskej psych. vých. kliniky a Strediska pre voľbu povolania v B. Bystrici a riaditeľ Liečebno-výchovného ústavu v Lubochni. Ak si uvedomíme, aký obrovský kus práce Janko Hrubala vo svojich 30 rokoch po sebe zanechal, vieme si predstaviť, čo všetko by bol dokázal. Keď pred 4 rokmi prišiel do B. Bystrice, nebola v celom kraji jediná psychologická ustanovizeň. Za krátky čas zorganizoval pracoviská, ktoré viedol a ktoré budili v Stredoslovenskom kraji i mimo neho, predovšetkým Liečebno-výchovný ústav, jediný svojho druhu v republike hlboký rešpekt a uznanie v odborných kruhoch, tak i vo verejnosti. Na znak uznania jeho obetavej práce, odbor školstva v Banskej Bystrici na návrh zamestnancov PVK a LVÚ sa zaoberá možnosťou pomenovať psychologickú výchovnú kliniku v Banskej Bystrici jeho menom.

*Cest jeho pamiatke!**Nově prijatí členové České psychologické společnosti*

Na zasedání hlavního výboru ČPS, které se konalo dne 24. ledna 1969 v Praze, byly projednány přihlášky do ČPS, které se nahromáždily za poslední období.

Za řádné členy ČPS byli přijati:

prom. psych. Franová Drahoslava	PhDr. Kučera Miloslav
prom. psych. Hubová Marta	prom. psych. Slováčková Ilse
prom. psych. Jüngerová Blanka	prom. psych. Šopek Jan
prom. psych. Klejnová Milada	PhDr. Tabarková Helena
prom. psych. Komárková Eva	prom. psych. Vavrdová Helena
prom. psych. Kopřivová Libuše	prom. psych. Ženišková Jana
prom. psych. Kožený J.	

Za mimořádné členy byli přijati:

Ing. Hajný Zdeněk	Randáková Věra, studující psychologie
Matoušková Zdenka	Řeháková Irena, studující psychologie.
RNDr. Osecký Pavel	

Do Slovenskej psychologickkej spoločnosti boli prijatí:

Za riadneho člena:	Za mimoriadnych členov:
prom. psych. Diešková Viera	prom. ped. Sopko Roman
prom. psych. Zelina Miron	prom. ped. Stanko Juraj

Za nových členov Slovenskej psychologickkej spoločnosti výbor na svojej schôdzi dňa 12. V. 1969 prijal: za riadnych členov — T. Kollárika a Š. Chudého.

Dôležité upozornenie pre všetkých účastníkov 19. medzinárodného psychologického kongresu v Londýne, júl–august 69

Upozorňujeme všetkých členov Slovenskej psychologickej spoločnosti, že SPS má možnosť uhradiť cestovné železnicou Bratislava–Londýn a späť v čs. korunách trom našim účastníkom 19. medzinárodného psychologického kongresu v Londýne. Vyzývame preto všetkých záujemcov, aby sa ihneď po obdržaní tohto čísla písomne prihlásili vedeckému tajomníkovi SPS. V žiadosti treba uviesť či ide o individuálne pripravenú cestu alebo o cestu zabezpečenú nejakou inštitúciou. Výber z prihlásených účastníkov urobí výbor SPS na svojej júnovej schôdzke. Výsledky výberu budú publikované v spravodaji. Od všetkých záujemcov sa vyžaduje riadne plnenie členských povinností.

V. K.

Ustanovenie Zväzu slovenských vedeckých pracovníkov

V máji t. r. bolo v Bratislave ustanovujúce zhromaždenie Zväzu slovenských vedeckých pracovníkov. Predsedom novovytvoreného zväzu sa stal známy slovenský výskumný pracovník, prof. Dr. Ing. Jozef Čabelka. Podľa stanov je zväz dobrovoľnou výberovou, záujmovou organizáciou tvorivých vedeckých pracovníkov na Slovensku. Jeho poslaním je podieľať sa na vytváraní predpokladov pre optimálny rozvoj vedy a jej spoločenského využitia, ochraňovať záujmy všetkých vedeckých pracovníkov na Slovensku, starať sa o sociálne, rekreačné a zdravotné záujmy vedeckých pracovníkov a zaoberať sa riešením problémov vedy, výskumu a jeho aplikáciou. Členom zväzu môže byť vedecký pracovník pôsobiaci na Slovensku, ktorý sa písomne prihlási výboru zväzu. Podmienkou prijatia je tvorivá práca v ktoromkoľvek vednom odbore. O prijatí za člena rozhoduje výbor zväzu.

Výbor Slovenskej psychologickej spoločnosti odporúča členom SPS, aby sa podľa svojho záujmu prihlasovali za členov tohto zväzu. Prihlášky zašle na požiadanie sekretariát SPS, Kocelova 17, Bratislava. Vyplnené prihlášky treba zaslať na adresu prof. Dr. Ing. J. Čabelku, Bratislava, Mudroňova 52.

V. K.

Psychológia a patopsychológia dieťaťa

Psychológia a patopsychológia dieťaťa, československý odborný časopis pre psychológiu normálneho a defektného dieťaťa, vstupuje do štvrtého ročníka svojej existencie. Časopis vychádza štvrťročne a uverejňuje pôvodné teoretické a výskumné práce v českom i slovenskom jazyku, zaoberajúce sa komplexne všeobecnými otázkami vývinu normálneho i defektného jednotlivca, ďalej vývinom jeho poznávacích procesov, učením, ako aj emocionálnym a sociálnym vývinom. Pozornosť venuje aj prácam z psychológie senzoricky a motoricky defektného dieťaťa, dieťaťa mentálne retardovaného a mravne narušeného. Publikuje aj práce medziodborového charakteru a práce zamerané na problematiku dieťaťa v rôznych výchovných prostriedkoch. Okrem odborných článkov sú v každom čísle uverejňované kazuistiky riešených prípadov a to: z poradenskej praxe, recenzie literatúry, správy a popis konštrukcie psychologických laboratórnych techník.

Obsah čísel štvrtého ročníka časopisu Psychológia a patopsychológia dieťaťa bude zameraný na problematiku defektného dieťaťa, otázky intelektových schopností a ich vývinu, psychologickú problematiku pedagogickej psychológie učenia a výchovného poradenstva.

Tretí ročník 1967/68, z ktorého ešte máme niekoľko exemplárov na sklade, obsahuje pestrú problematiku normálneho a defektného dieťaťa od autorov Jurovského, Švancararu, Schürera, Košča, Matějčka, Marka a mnohých ďalších.

Objednávky na časopis prijíma Ústredná expedícia tlače, Bratislava, Gottwaldovo nám. 48/VII, ktorá ho aj expeduje. Cena jedného výtlačku je Kčs 10,-.

VIETE, ŽE...

- k otázkam spojeným s udeľovaním doktorátov filozofie sa vzťahujú nasledovné zákonné normy:
Vyhláška Ministerstva školstva č. 26 z roku 1966 – uverejnená v Zbierke zákonov;
Vyhláška Ministerstva školstva č. 27 z roku 1967, ktorá pojednáva o skrátenom rigoróznom pokračovaní a novelizovaná vyhláška č. 45 z roku 1968,
- je založený Zväz vedeckých pracovníkov v oboch našich národných republikách samostatný a má miesto pre každého odborne erudovaného a morálne zdatného vedeckého pracovníka; prihlášky v českých zemiach treba zaslať na adresu: Dr. Kejř, Český zväz vedeckých pracovníkov, Praha 1, Národní tř. 18 a na Slovensku prof. Plank, Právnická fakulta Univerzity Komenského, Šafárikovo nám. č. 12, alebo prof. Čabelka, Strojnícka fakulta SVŠT, Gottwaldovo nám., Bratislava,
- že denne vychádza v sociálnych vedách 2000 strán textu?
- že Pokroky psychológie II sú ešte na sklade a možno ich objednať v sekretariáte Slovenskej psychologické spoločnosti, Kocelova 17, Bratislava. Pokroky psychológie II majú dohromady 590 strán a obsahujú preklady vybraných statí z Annual Review of Psychology (1961-1964) z pedagogickej psychológie, klinickej psychológie, poradenskej psychológie, porovnávej psychológie a vývinovej psychológie. Cena Pokrokov psychológie II sa výrazne znižuje pre členov SPS a pre študentov?

red.

Kúpim kompletne, podľa možnosti nové, RORschachove tabuľky, s anglickou alebo nemeckou príručkou. Zn. „Najnovšie vydanie“.

Ponuky adresujte redakcii!

Vydavateľ: Psychodiagnostica, n. p., Bratislava, Nám. ľud. milicij 6. 4
Majiteľ: Slovenská psychologická spoločnosť
Výkonný redaktor: R. Kostolanský
Redakčná rada: O. Kolářiková, O. Malotínová, E. Kolényi, V. Košinár

Príspevky z ČSR zasielajte na adresu:

Dr. O. Kolariková CSc.
CSAV – Psychologický ústav
Brno, Mendelovo nám. 1.

Príspevky zo SSR zasielajte na adresu:

Dr. R. Kostolanský, Ústav experimentálnej psychológie, Bratislava, Kocelova 17.

Vytlačila Kníhtlačiareň SVORNOSŤ, n. p., výroba kníh a časopisov v Bratislave,
ul. Februárového víťazstva 6/d.

POKYNY PRE PRISPIEVATELOV:

Časopis: Psychológ v Československu slúži pre internú potrebu členov a orgánov Českej psychologickej spoločnosti a Slovenskej psychologickej spoločnosti. Uverejňuje články, štúdie, skúsenosti a poznatky týkajúce sa života a práce psychologickej profesie a členov spoločnosti. Vychádza štvrťročne.
Zaslané príspevky považuje redakcia za definitívne znenie, avšak vyhradzuje si právo ich redakčne upraviť. Zaslané rukopisy nevraciamy.
Príspevky posielajte dvojmo, gramaticky a jazykove upravené s max. počtom 5 opráv na 1 strane, písané obriadok (30 riadkov na 1 strane).